

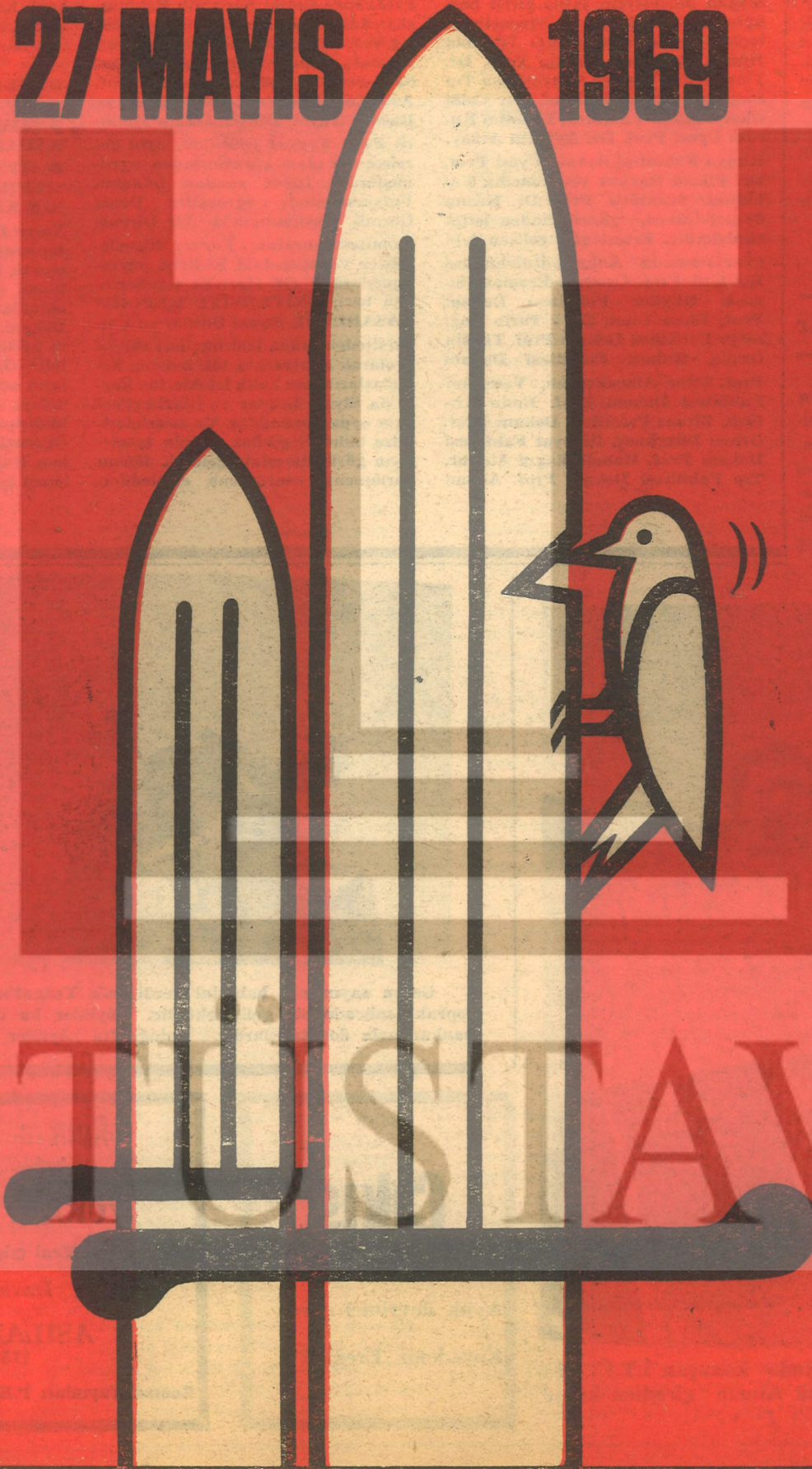
TÜRK SÖZÜ

3 HAZİRAN 1969
FİYATI 125 KURUŞ
YIL: 2 SAYI:

81

27 MAYIS

1969

kısa... kısa...

D.D.D. nin subelerarası toplantısı

Demokratik Devrim Derneği'nin subelerarası toplantılarından ikincisi 7-8 Haziran'da Ankara'ya yapılacaktır. Adana, Ankara, İstanbul, İzmir, Malatya sube temsilcileri ile Genel Merkez yöneticilerinin katılacağı bu toplantıda, Derneğin genel ve yerel sorunları ile yeni eylem biçimleri ele alınacaktır. Güven verici bir gelişme gösteren DDD., önümüzdeki yaz aylarında Anadolu'daki örgütlenmesine hız verecektir. Milli demokratik devrimi amaç edinmiş olan Derneğin çalışmaları dikkatle izlenmektedir.

CHP'de ihraçlar

CHP'nin karşı devrimci saflarda yer almasına karşı çıkanlar Haysiyet Divanına verilmektedirler. Bunlar arasında Parti Meclisi üyesi Muammer Aksoy, Doç. Mukbil Özyörük ve Parti üyesi TMGT İkinci Başkanı Taylan Benli, Dr. Çağlar Kırçalı bulunmaktadır.

19 Mayıs Ankara mitinginde konuşan İ.T.Ü. öğrenci birliği başkanı Tarık Almaç girişilen karşı devrime çatmıştır.

Üniversite'de işgal

Üniversite reform tasarısı kanunlaşmadan Meclis'in tatile girişi bazı öğretim üyelerinin ve öğrencilerin tepkisi ile karşılanmıştır. İstanbul Hukuk Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Tarık Zafer Tunaya, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Celâl Öker, Hukuk Fakültesi Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Aytekin Ataay, Kimya Fakültesi Senato Üyesi Prof. Dr. Fikret Baykut ve Eczacılık Fakültesi Senatörü Prof. Dr. Kasım Cemal Güven, görevlerinden istifa etmişlerdir. Ertesi gün gelişen tepkiler sonunda Ankara Üniversitesi Rektörü Prof. Cümhur Ferman, Siyasal Bilgiler Fakültesi Dekanı Prof. İlhan Unat, Dil - Tarih Coğrafya Fakültesi Dekanı Prof. Tahsin Özgüç, Hukuk Fakültesi Dekanı Prof. Uğur Alacakaptan, Veteriner Fakültesi Dekanı Prof. Emin Arıtkürk, Ziraat Fakültesi Dekanı Prof. Orhan Düzgüneş, İlahiyat Fakültesi Dekanı Prof. Hamdi Kargıp Atanur, Tıp Fakültesi Dekanı Prof. Adnan

Güvener, Fen Fakültesi Dekanı Prof. Rıza Çetlik, Eczacılık Fakültesi Dekanı Prof. Mustafa Güley, Elâzığ Veteriner Fakültesi Dekanı Prof. Mustafa Temizer. Bundan başka, SBF Senato temsilcilerinden Prof. Aziz Köklü ile Prof. Seha Maray ve Basın - Yayın Yüksek Okulu Müdürü Prof. Feyyaz Gölcüklü, aynı gerekçe ile idari görevlerinden ayrılmışlardır. Diğer yandan İstanbul Üniversitesinde öğrenciler Deniz Gezmiş başkanlığında bir Direniş Komitesi kurarak Forum düzenlemişler ve aşağıdaki bildiriyi yayınlamışlardır: «12 Haziran işgallerinden beri, ÜNİVERSİTE REFORM TASARISINI, Siyasal İktidar ve Üniversitedeki onun işbirlikçileri sürekli olarak atlatmakta idi. Asistan arkadaşlarımızın haklı isteklerine karşı da Siyasal İktidar ve İşbirlikçileri aynı oyunu oynadılar. Ve meselelerimize bilimsel çözüm getiren tasarıların görüşülmesini gelecek dönem parlamento oturumuna ertelediler.

Siyasi iktidar bu tutumuyla demokratik haklarımızın alınmasını politik amaçları içinde eritme ve bizi uyutma taktiklerine feda etti.

HEDEFLERİMİZ :

● SİYASİ İKTİDARA SONUNA KADAR DİRENMEK

● SİYASİ İKTİDARIN ÜNİVERSİTEMİZDEKİ İŞBİRLİKÇİLERİNİN KESİN OLARAK TASFİYESİ.

Yarın Rektör tarafından olağanüstü toplantıya çağırılan Senato bütün olarak istifa etmeli ve Üniversitenin temel ögesi olan öğrenciden yana olduklarını göstermelidirler. Bütün Dekanlar ve Fakülte Yönetim Kurulu üyeleri görevlerinden istifa etmelidir. Öğretim üyelerinin ve asistanların sınavlara girmeme kararından dolayı sınavlar ertelenmiştir. İkinci bildirimizi bekleyiniz.»

Öğrenciler, dergimiz baskıya girerken Hukuk, İktisat ve Tıp Fakültelerinin işgal etmişlerdir.

Geçen sayımızda haberini verdiğimiz Yozgat'ın Kayadibi köyündeki toprak mücadelesi gelişmektedir. Köylüler bu defa köy duvarlarını pankartlarla donatmışlardır. Fotoğrafta köylüler pankartları asarken.

ÇIKIŞ

Aylık devrimci dergi

Karadeniz Ereğlisi

Roman Yayınları

John Steinbeck

YUKARI MAHALLE

(Yeni çıktı - 10 Lira)

Davis Grubb

ASILAN ADAM

(15 Lira)

Roman Yayınları P.K. 40, Beyazıt - İstanbul

başyazı • Ecevit'in konuşması üzerine

Mihri Belli

CHP Genel Sekreteri Bülent Ecevit, partisinin il başkanları ve il temsilcileri toplantısındaki konuşmasında kendi solundaki güçlere karşı tutumunu açıkladı (Ulus 22 Mayıs 1969). Bu konuşma üzerinde durmayı gerekli buluyoruz:

Ecevit konuşmasında, «CHP ile beraber olmayıp da onu kendi amaçları için kullanmak isteyen bizim dışımızda bazı sol çevrelerden söz etmekte ve bunlar için, «akıllarınca geniş cephe stratejisi içinde bizi kullanıp sonra kozlarını paylaşacaklarını sanıyorlardı. Bu oyuna gelebileceğimizi anladılar. Biliyorduk bunu hazmedemeyeceklerdir. Ama o vesileyle karşımıza çıkmayacaklardı, başka vesilelerle karşımıza çıkacaklardı. Şimdi vesile buldular» demektir.

Biz, Emperyalizm-işbirlikçi sermaye-feodal mütegalibe üçlü ittifakının tahakkümüne son vermek için Türk toplumundaki bütün ilerici güçlerin kendi öz örgütleriyle devrimci güçbirliği içinde cephe teşkil etmelerinin şart olduğunu, Türkiye'yi tam bağımsız ve gerçekten demokratik bir ülke durumuna yükseltmenin başka yolu olmadığını iyi bildiğimizden ve bu düşünceyle CHP'nin küçük burjuva dönüşümcü sol kanadı dahil, merkezin soluna düştüğünü iddia eden bütün çevreleri bir anti-emperyalist ve anti-feodal ulusal güçbirliğine çağırımdan (ki bu çağırımız yürürlükte ve yürürlükte kalacaktır) geri durmadık. Bu bakımdan kendimizi konuşmada sözü edilen, «bizim dışımızdaki bazı sol çevreler» içinde ve Ecevit'in hücumlarının muhataplarından biri sayıyoruz.

«Geniş Cephe stratejisi içinde CHP'deki ortanın solu hizbini kullanıp sonra koz paylaşma», «oyuna getirme» iddiaları millîci güçleri bölmeyi amaç edenlerin sık sık işledikleri bir konudur. CHP'nin resmî ideologu edasını takınırken, ne yazık ki, her geçen gün daha inandırıcı olmaya başlayan Amerikan yaşayış tarzı Metin Toker'in ana teması da budur. Ve Metin Toker'in «kapan da kaçan mı?» edebiyatını Ecevit'in ağzından işitmek ilginç olmaktadır.

BU kadarı kesindir: Türkiye'yi emperyalizmin sömürü alanı, bağımlı, geri bir ülke durumunda tutmakta çıkarı olan işbirlikçi güçlerle ancak, Türk toplumunda millî nitelik taşıyan bütün sınıf ve zümrelerin el ele vermesiyle baş edilebilir. Devrim pistonunun arkasına bütün buharı toplamak zorunludur. Bu gerçekleştiği an, güçler dengesinde millîci taraf ağır basacak ve Türkiye halkının bağımsızlık ve demokrasi davası devrimci bir çözüme varacaktır. Elbette ki, Millî Devrimini gerçekleştirmiş bağımsız ve demokratik bir Türkiye'de de, toplumun ayrı ayrı kesimleri arasında ilişkiler olacaktır. Ama işbirlikçi sermaye feodal mütegalibe tahakkümünden kurtulmuş bir toplumda siyasî mücadele bugünkünden çok daha yüksek bir düzeyde, olur. O düzeyde tartışma devrimin ikinci aşamasına, sosyalizme geçişin nasıl, hangi tempoyla olacağı üzerinde dialog niteliğine bürünür. Ve eğer Türkiye toplumu devrim yolunda ilerleyecekse, bu, devrimci adımların atılmasında çıkarı olan güçlerin ağır basmasıyla gerçekleşecektir. Nasıl ki, devrim yolunda ilerlenmeyip durulacaksa (ki bu yolda durma olmadığını ancak geriye dönüş olabileceğini biz Türkiyeliler kendi acı tecrübemizle biliriz) bu, toplumun ilerlemesine engel olmada çıkarı olan güçlerin ağır basmasıyla olacaktır. Canlılığını muhafaza eden bir toplumun gelişmenin her aşamasında iç çelişkiler taşıyacağı besbellidir. Devrim yolunda ilerleyen bir toplumda, belli bir aşamada, devrimci rol oynayan bir sınıf ya da zümre, sonraki aşamada aynı rolü oynayamaz, tutucu duruma gelirse saf dışı olur. Yok eğer devrimci gidişten yana olan güçler ağır basmıyorsa, bunun tersi olur ve tutucular devrimcilerin üstesinden gelir. Ama bunun böyle oluşu, bugünden millîci safları bölmek için mazeret olamaz. Gelecekte toplumundaki çevrelerle çatışabiliriz düşüncesiyle şimdiden millîci güçleri bölmeye kalkarsa, o zaman, «düzenin değişmesinden yana» olduğunu, «solcu» olduğunu yolundaki iddialar inandırıcı olmaktan çıkar ve sana umut bağlamış olan yığınlar senin gerçekte sömürücülerin temsilcisi olduğunu ergeç anlarlar ve sana sırt çevirirler.

ECEVİT, Bayar grubunun siyasî hakları meselesini kastedererek «Şimdi karşımıza çıkmak için vesile buldular» demektedir. «Vesile» sözcüğü yerindedir. DP-CHP barışması geniş tablo içinde bir ayrıntıdır. O tablo içinde Ecevit'in ekip seçiminden CHP ileri gelenlerinin Amerika gezilerine kadar, gençlik hareket-

lerini baltalamaktan, provokasyonlara yeşil ışık yakmaya kadar birçok ayrıntılar vardır. Ama ayrıntı olsa da, DP-CHP yakınlaşmasının sağ cephenin, karşı devrimci güç birliğinin kurulmasında önemli bir adım olduğundan şüphe edilemez. Ve bu meselede CHP yönetimine karşı çıkan Aksoy'ların, Özyörük'lerin CHP içinde gerçek Atatürkçü kanadı, gerçek sol kanadı temsil ettikleri besbellidir.

Ecevit konuşmasında sözüne şöyle devam etmektedir:

«Ashında kendilerini bizden ileri sol sanıyorlar. Ashında solcu da değildirler. Gerçek solcu halkın içinde olan, halktan yana olanlardır. Solda olabilmek için evvelâ halkı sevmek, halkı saymak gerekir. Bunların hepsi halka en saygısız, en güvensiz kişilerdir...»

Komprador kapitalizminin politika alanındaki aslarından Bayar'ı iktidar sandalyasına oturtma yolunda çabayı, «halka sevgi, halka saygı» diye sunmadaki acı lay bir yana, bu satırlar bize hem Aybar'ın «Halklı sosyalizm, halksız sosyalizm» demagojisini, hem Demirel'in «sandıktan çıkma» edebiyatını hatırlattı. Sosyalist literatürde pek geniş kapsamlı olan, «halk» terimi genellikle kullanılmaz. Bu, hiç şüphesiz, yukarıdaki örnekte gördüğümüz gibi, bu sözcüğün kötü kullanıma pek elverişli olmasındandır.

Konuşmada daha ileride şöyle denmektedir:

«Demek ki, kendi içimizdeki mücadele artık ortanın soluna inananlar inanmayanlar değil, gerçek demokrasiye, şu aşırı solcuların burjuva demokrasisi diye kötüledikleri demokrasiye bağlı olanlar, olmayanlar dâvasıdır. Biz parti meclisinde kalanlar demokrasiye bağlı olanlarız. Yine bu dava aydın bürokrat egemenliğine veya gerçek halk egemenliğine taraftar olanlar arasındaki mücadeledir.»

«Aşırı solcular» deyimi bizde genellikle proleter devrimcileri için, marksistler için kullanılır. Oysa bunların «burjuva demokrasisini», burjuva demokratik devrimi kötüledikleri görülmemiştir. Tam tersine Türkiye'nin «aşırı solları» bugün Türk toplumunda sosyalizmin biliminin Türkiye koşullarına uygulanmasında sentezi olan biricik doğru devrimci çizgiyi Millî Demokratik Devrimi savunmaktadırlar. Bu devrimin yerine getireceği temel devrimci görevler ülkemizi bağımsız, ve feodal ilişkilerin ortadan kaldırılması anlamında demokratik bir ülke payesine yükseltmektir. Bu da geçen yüzyıllar içinde Batı'da burjuva demokratik devrimlerin ana görevleri olmuştur. Ancak şu farkla ki, Batı'da burjuva devrimci çağında idi ve böyle bir devrime öncülük edecek durumdaydı. Bizim gibi ülkelerde ise demokratik devrimde başı çekebilecek güç ve devrimcilikte bir millî burjuvazi yoktur. Sosyalistler uluslaşmanın, toplumdaki fertlerin özgür vatandaş payesine ulaşmasının bir ifadesi olan feodal ilişkilerin ortadan kaldırılmasını ve ülkenin bağımsızlığına kavuşmasını ifade eden demokrasiyi burjuva anlamında dahi hiçbir zaman kötülememişler, toplumun devrim yolunda ilerlemesinin zorunlu bir aşaması saymışlardır. Sosyalistlerin kötüledikleri demokrasi değil, demokrasicilik oyunudur. Demokrasiyi tutucu partilerin sayısı ile ölçme, demokrasiyi kuşa benzetme ve Türkiye de anti-kemalist karşı-devrimi perçinlemede bir araç hâline getirme çabasıdır.

Ecevit sola atıflarda bulunurken, AP demagoglarının seviyesine düşmek istemiyorsa bundan böyle daha dikkatli davranmalıdır. Türkiye'de politika yavaş yavaş bilgi gerektiren çetin bir meslek hâline gelmektedir. Bu gidişe ayak uydurmak gerek.

SON zamanlarda, devrimci eyleme, doğrudan doğruya değilse bile, dolaylı olarak karşı çıkanlar, ya da kendi pasifliklerine bir ideolojik kılıf geçirmeye uğraşanlar iktisadî sınıflaşmayı bir yana iterek, bir aydın-halk ilişkisi edebiyatı sürdürmektedirler. Ecevit'in de aynı nedenlerle bu modaya uyduğu görülmüyor. Konuşmasında, «halk egemenliği» adına aydın büroklara çatıyor. Bir yerde de «Marks Türkiye'de doğsaydı sınıf ayrımını proleter ve burjuva diye değil, halk ve aydın diye yapardı» diyor.

Marks Türkiye'de doğmadığına göre bu ayrımı yapmak Ecevit'e (ve ne yazık ki, yalnız Ecevit'e değil) düşmektedir. CHP yönetiminde son zamanlarda görülen DP'leşme daha doğrusu AP'leşme eğilimine paralel bir gelişmedir, bu aydın düşmanlığı. Tabii Ecevit'in sözlerinin gerçek anlamı, Almanya'da doğan Marks'ın bilimsel sosyalizminin Türkiye'de geçerli olmadığıdır.

Biz bu aydın düşmanlığı eğiliminden ne «gerçek aydın» Ecevit'e ne de genel olarak CHP'ye yarar gelmeyeceğini sanıyoruz.

Afrika'nın toprak bakımından en büyük ülkesi, emperyalizmin ve irticaın at oynattığı Sudan'da 25 Mayıs'ta ordunun önderliğinde bütün millîci güçlerin katılımıyla gerçekleştirilen ihtilâl sonucu emperyalizm Afrika'daki kalelerinden birini daha yitirmiştir.

TÖS İstanbul kongresinden dersler

En büyük demokratik kuruluşlarımızdan biri olan Türkiye Öğretmenler Sendikası (TÖS) ün İstanbul Şubesi Kongresi, 25 Mayıs Pazar günü Aksaray'daki Salonunda yapıldı ve yeni bir ekip yönetimi devraldı. Yönetimi kaybeden ekipte de, yönetimi ele alan ekipte de ilerici öğretmenler çoğunluktadır. Seçimleri kaybeden ekipteki öğretmenlerin bazılarının, seçim mücadelesi taktikleri, oportünist TİP yöneticilerinin etkisinde olduklarını gösteriyordu. Eski Yönetim Kurulu Başkanı ve arkadaşlarının, «sen demokratik devrimcisin, listemize almayız» biçiminde özetliye-bileceğimiz ayırıcı, bölücü davranışları, seçimdeki başarısızlıklarının bir yanını açıklar. Doğrudan doğruya siyasi olmayan bir eylemde, sözde keskin devrimci politik siarlarla ortaya çıkmak ve eylemde güçbirliği olanaklarını araştırmamak saf dışı kalmayı hak etmekle sonuçlanacaktı ve öyle oldu. Kendine sosyalist diyen iyi niyetli öğretmenlerin bu kongreden çıkaracakları dersler olacaktır. Antifeodal ve antiemperyalist savaşta öğretmenlerin Türkiye ölçüsünde büyük katkıları vardır.

Kongrede öğretmen Kemal Çim'in dediği gibi «Biz öğretmenler tam bağımsız ve gerçekten demokratik Türkiye ülküsüne başkoyduk, ve devrim için eğitim ilkesini benimsiyoruz. Atatürk devrimcisiyiz ve sürekli devrimciyiz» diyebilen üyelerin sayısı gittikçe çoğalmaktadır.

İstanbul gibi en büyük kültür merkezimiz olan bir şehirde öğretmenlerimizin gerici güçbirliğine karşı devrimci güçbirliği hareketine ağırlığını koyma yolunda çaba göstereceğini umuyor. Yönetim Kuruluna yeni seçilen öğretmenlere başarı diliyoruz.

Kimin parasını kime?

İşçilerin emekli aylıklarını %50 den %70 e çıkaran, emeklilik yaşını da 60 dan 55 e indiren kanun tasarısı, Millet Meclisinin son oturumunda kabul edildi. 12 Ekim seçimlerinden sonra da Senato'da ele alınacaktır. Meclis Komisyonlarında defaatla değişikliğe uğrayan bu tasarının son metnini görmediğimiz için, ileri sayılarımızda bu konu üzerinde daha etraflı duracağız. Şimdilik, AP iktidarının, seçimlere gider ayak, henüz çıkarmadığı bir kanunla işçinin ağzına bir parmak bal çalarak şirin görünmek istediği ortadadır. Ve işin tuhaf yanı, bu şirin görünmeyi, işçiden topladığı parayla yapmasıdır. Devlet bütçesinden çıkan bir şey yoktur ortada.

Millîci güçler Sudandaki işbirlikçileri devirdiler

Afrika'nın toprak bakımından en büyük ülkesi, emperyalizm ve irticaın at oynattığı Sudan'da 25 Mayıs'ta ordunun önderliğinde bütün millîci güçlerin katılımıyla gerçekleştirilen ihtilâl sonucu emperyalizm Afrika'daki kalelerinden birini daha yitirmiştir. Rütbesi albaylıktan tuğgeneralliğe yükseltilen Cafer Muhammed El Numeyri başkanlığındaki İhtilâl Konseyi, Cumhurbaşkanı El Ezherî - Başbakan Muhammed Ahmed Mahcup liderliğindeki işbirlikçilerin iktidarını devirmiş ve eski Adalet Bakanlarından Ebu-bekir Avadallah'ın Başbakan olduğu yeni bir hükümet kurulmuştur. Yeni hükümet tek sivil üyesi Başbakan Avadallah olan 9 kişilik İhtilâl Konseyine bağlıdır. General El Numeyri, İhtilâl Konseyi Başkanlığı dışında yeni hükümetin Savunma Bakanlığını da üzerine almıştır.

General El Numeyri, Pazar sabahı, adı «Sudan Demokratik Cumhuriyeti Radyosu» olarak değiştirilen Omdurman (Sudan'ın en büyük şehirlerinden biri) radyosunda okuduğu ve Sudan Silahlı Kuvvetleri'nin ülkenin idaresini eline aldığı, «emperyalizmin uydusu» siyasi partilerin kapatılıp parlâmentonun feshedildiğini, toplantı ve gösterilerin yasaklanıp sıkı yönetim ilân edildiğini, «Halk egemenliğinin İhtilâl Konseyince temsil edildiği demokratik bir cumhuriyetin kurulduğunu» nu açıklayan İhtilâl Konseyi'nin 1 numaralı bildirisinde, yeni rejime karşı her türlü düşmanca hareketin ölümle cezalandırılacağı, bütün gazetelerin kapatıldığı, gazete sahiplerinin tekrar yayına başlamak için yeniden müracaatta bulunmaları gerektiği de ilâve edilmiştir. General El Numeyri radyo konuşmasında eski rejimin işbirlikçi yöneticilerine şiddetle hücum ederek Sudan'ın istikrarsız, müflis ve her türlü şantaj ve entrikanın döndüğü bir ülke haline geldiğini, yeni yönetimin «Ekim prensipleri» ne sadık kalacağını söylemiştir. «Ekim prensipleri» deyimiyle kastedilen emperyalistlerin adamı İbrahim Abud rejimini deviren 21 Ekim 1964'deki halk ayaklanmasından alınan sonuçlardır. El Numeyri emperyalizmin Orta-Doğu'daki faaliyetleri konusunda şöyle konuşmuştur: «Sudan'ın Arap dünyasında tarihi görevini yerine getirmesi, Filistin Kurtuluş Mücadelesine katılması ve topraklarını emperyalizme ve siyonizme karşı koruması gerekmektedir.»

İhtilâlin 2 numaralı adamı olduğu anlaşılan Başbakan Avadallah ise Omdurman Radyosunda yaptığı konuşmada «Darbenin gerici ve emperyalizme karşı yürütülen mücadelede yeni bir aşama olduğunu», «Bundan böyle partizanlık kâbusunun sona ereceğini» söylemiş ve yeni yönetimin programında yer alan diğer hedefleri şöyle sıralamıştır:

- Sosyalist ülkeler ve ilerici Arap ülkeleriyle ticarî bağları kuvvetlendirmek;
- İşsizliği ortadan kaldırmak;
- Hayat standardını yükseltecek tedbirler almak;
- «Güney sorunu» na barışçı bir çözüm yolu bulmak.

İhtilâlin kesin zaferinden sonra başkent Hartum'da görevli Büyükelçileri dâvet ederek kendilerine yeni rejimin dış ve iç siyasetini açıkla-

yan Başbakan Avadallah, uluslararası alanda nötralist bir politika güdüleceğini, ülkesinin yabancı devletlerle ilişkilerinin bu devletlerin Arap-İsrail çatışması karşısındaki tutumuna bağlı olacağını; iç siyaset alanında ise, «Demokratik sosyalist» ilkeleri uygulayan «Modern bir Sudan» ın kurulacağını söylemiştir.

10 aydan beri devrimci askeri çevrelerle ihtilâl konusunda temaslarda bulunduğu söylenen Başbakan Avadallah, Sudan'ın eski Adalet Bakanlarındandır. İngiltere'de hukuk öğrenimi yapmış olan Avadallah, İbrahim Abud'un gerici yönetimine karşı gerçekleşen halk ayaklanmasının liderlerindendir. İbrahim Abud rejiminin devrimesinden sonra Başbakanlık teklifini kabul etmeyen yeni Başbakan bir süre Sudan Yüksek Mahkemesi Başkanlığında bulunmuş, fakat 1946 da kurulmuş olan ve Ekim 1964 hareketine kadar illegal faaliyette bulunan Komünist Partisinin söz konusu halk hareketinden sonra legal faaliyet olanaklarına kavuşup 1965 seçimlerinde üçüncü parti olması üzerine işbirlikçi iktidar tarafından kanunsuz bir şekilde kapatılmasını protesto için bu görevinden istifa etmiştir.

19 Ocak 1899'da yapılan İngiliz-Mısır anlaşmasıyla şeklen İngiliz-Mısır kondominyonu (ortak dominyon), esasında Mısır da bu sıralarda İngiliz sömürgeci bulunduğundan, Sudan doğrudan doğruya İngiliz emperyalizminin bir sömürgeci oldu. II. Dünya Savaşından sonra Mısır'ın söz konusu ülke üzerinde tam hak elde etmek istemesiyle İngiltere'nin muhalefetine, rağmen Mısır'ın Sudan üzerindeki hakları genişledi ve hatâ Kiral Faruk'un unvanına «Sudan Kralı» da eklendi. 12 Şubat 1953'de İngiltere ve Mısır arasında imzalandıkları bir anlaşma ile Sudan'a işlerinde bağımsız olma yetkisini verdiler. Sudan Temsilciler Meclisi 19 Aralık 1955'de Sudan'ı bağımsız bir cumhuriyet olarak kabul ve 1 Ocak 1956'da da resmen ilân etti. Yeni Başbakan Ebu-bekir Avadallah ülkenin bağımsızlığını ilân eden Sudan'ın ilk parlâmentosunun Başkanlığını yapıyordu.

Ne var ki İngiliz emperyalizmi Sudan'ın «bağımsızlık» kazanmasıyla ülkeden tasını tarağını toplayıp ayrılmadı. Büyük bir hammadde (bilhassa pamuk) kaynağı olan Sudan'da kumpanyaları ve «İngiliz tarafı» iktidarıyla sömürüne devam ediyordu. 1945'te İngiliz yönetiminin teşvikiyle kurulan Umma Partisi, Sudan derebeylerinin, kabile reislerinin ve büyük tüccarların temsilcisiydi. Suudi Arabistan taraftarı olan İmam El-Sadık El-Mehdi liderliğindeki bu parti «Ansar» tarikatına dayanmakta ve ülkedeki bütün irticaî hareketlerin belli başlı kaynaklarından biri sıfatını taşımaktaydı. Diğer taraftan 1953'de kurulan Millî Birlikçi Parti millî burjuvazinin menfaatlerini savunmaktaydı. Anti-komünizm asgarî müstereğinde 1965 yılında Millî Birlikçi Parti'nin göbekçileriyle Umma Partisi arasında gerçekleşen yakınlaşmanın sonunda gerçekten millî burjuvaziyi temsil eden ve onun çıkarını savunanlar Demokrat Halk Partisi'ni kurmuşlardır. (Devrik Cumhurbaşkanı El-Ezherî Millî Birlikçi Parti'nin lideriydi). Aynı zamanda sol akımlardan da etkilenen Demokrat Halk Partisi bütün yurtsever güçlerle sıkı bir güçbirliğinden yana olduğunu açıklamaktaydı.

Sudan Komünist Partisi (Genel Sekreteri Abdel Halek Mahcup) Afrika'nın en etkili Komünist Partisidir. Hattâ Fransız Basın Ajansı-

Öğretmenler, üretim ilişkilerindeki özel durumları nedeniyle devrimci öz'ü kendilerinde taşıyan üretici bireylere, topluluklara çıkış yolu göstermekte, yani devrimci bilinç vermekte yönetimi ellerinde tutan hâkim çevreler ise öğretmenleri etkili oldukları çevreden kopararak, kendilerince «sürgün»e göndermektedirler.

nın Kahire'deki siyasi çevrelere atfen bildirdiği-ne göre yeni hükümetteki üç bakanın Sudanlı komünistlerle (Güneyli bir avukat olan Jozef Karnak, Öğretmenler Sendikası üyelerinden Makkavi Mustafa ve Sudan Komünist Partisi Merkez Komitesi üyelerinden Faruk Ebu İsa) yakın ilişkileri vardır.

Ülkede son yıllarda Arap ülkelerindeki karşı devrimci, yıkıcı faaliyetlerinden ötürü dünyaya ün salan emperyalizmin Orta-Doğu'daki ajanları Müslüman Kardeşlerin rolü de küçümsenemeyecek kadar geniş em.şti. Nitekim gelen haberler yeni yönetimin bu teşkilâta karşı etkin bir temizleme hareketine giriştiğini göstermektedir.

Feodal ve hattâ ilkel üretim tarzlarının geniş ölçüde yaygın olduğu Sudan'ın önemli bir problemi de «Güney Sorunu» diye adlandırılan ve millî gelirden daha az pay alan çoğu animist, bir kısmı ise hristiyan zenci olan güneyli kabilelerle çoğu müslüman Arap olan kuzeyliler arasındaki özellikle fanatik Umma Partisi ve Müslüman Kardeşlerin teşvikiyle süregelen çatışmalardır.

General El Numeysi - Başbakan Avadallah yönetimi ülkedeki emperyalist etkileri yoketmek ve bu türlü çatışmaların sonunu getirip ülkenin bütünlüğünü sağlamak ve projektörleri Sudan halkının sorunlarına yönelmek gibi önemli problemlerle karşı karşıyadırlar. Sudan, 25 Mayıs ihtilâliyle emperyalist bloka soğuk terler döktüren ve başlıca özellikleri Batı blokundan ayrılıp devrimci Doğu ülkeleriyle geniş çapta ilişkiler kurarak, hiç bir karşı-devrimci askeri, politik ittifaka girmeyip nötralist bir politika izlemek olan «İttifaksızlar dünyasına» kesin olarak girmiş bulunmaktadır. Emperyalizmin aldığı yara epey derindir.

Zonguldak'ta

öğretmenlerin savaşı

Yurdun dört bucağında, devrimci teoriyi gün geçtikçe daha iyi kavrayan öğretmenler, üretici halk kitlelerine devrimci bilinç vermek amacıyla eyleme geçmekte, eylemlerinde etkili oldukları oranda, hâkim çevrelerin gülünç tepkileriyle karşılaşmaktadırlar.

Öğretmenler, üretim ilişkilerindeki özel durumları nedeniyle devrimci öz'ü kendilerinde taşıyan üretici bireylere, topluluklara çıkış yolu göstermekte, yani devrimci bilinç vermekte, yönetimi ellerinde tutan hâkim çevreler ise, öğretmenleri etkili oldukları çevreden kopararak, kendilerince «sürgün»e göndermektedirler.

Bu «etki-tepki» olaylarından biri de Zonguldak'da, yavaş yavaş gelişti ve en sonu patlayıverdi birden.

30 Ağustos İlkokulunun Köy Enstitüsü çıkışlı öğretmenlerinden Niyazi Arslan, kendisini önce yetiştirdi ve sonra eyleme geçerek, devrimci mücadeleye girdi. Arkadaşlarıyla birlikte TÖS'ün Zonguldak subesini kurdu önce. Sonra 27 Mayıs Millî Devrim Derneğini kurdu ve daha sonra da Zonguldak Fikir Kulübü'nün kurulmasına çalıştı vargüçüyle. Ve bütün bu kuruluşlarda görev aldı. Ve bu kuruluşların gelişmesine çalıştı. Başardı da. Kongrelerde söz alıp konuşuyor, açık oturumlarda söz alıp konuşuyor, halkın içinde ge-

Niyazi Arslan arkadaşları tarafından uğurlanıyor.

zerek halktan öğreniyor ve yine halka öğretiyordu. Ve zaman zaman, kaleme sarılıp Köy Enstitüleri üzerine, Devrimci Eğitim üzerine yazıyor, yazdıklarının mahallî gazetelerde yayınlanmasını sağlayarak, devrimcilerin sesini mümkün olan en geniş çevreye duyurmaya çalışıyordu.

Öğretmen Niyazi Arslan eylem içinde güçlenip daha bir etkili olmaya başlayınca, bu gidişe «dur» demek isteyen yöneticiler, çoktandır izleyip durdukları Niyazi Arslan'ı Yozgat kentinin Boğazlıyan ilçesine bağlı Yukarıhisimli köyüne sürüverdiler.

ayıkla pirincin taşını

Antikorlarımız

Gazetelerde yayınlanan bir bilim yazısından aldık şu satırları:

«Antikor'un birinci vazifesi, yabancı maddeyi tanımak, ikinci vazifesi onu yok etmektir.»

Demek bilime de politika girdi haaa!... Açıktan açığa Amerika düşmanlığı bu!..

Av

Varlıklı misafirimiz Almanya Dışişleri Bakanı, Silivri açıklarında balığa çıkmış! Yakalaya yakalaya bir izmarit yakalayabilmiş sayın Willy Brandt!

Çok üzülmüş onu gezdirenler, ev sahibi olarak...

Ne var bunda üzülecek! Asıl mesele, balına avına çıkan uluslararası avcılarımızın bir hamsicik bile yakalayamadan avuçlarını yalamaları!..

Not: Rifat Ilgaz bir yurtdışı gezisine çıkacağından yazılarına bir süre ara verecektir. Duyurunuz.

olaylar

En az Niyazi Arslan kadar güçlü bir eylem adamı olan, 31 yıllık öğretmen İbrahim Ersoy da aynı şekilde, «sürgün» listesine alınarak, Adıyaman'a bağlı Çelikhane köyüne münasip görüldü.

Geçtiğimiz günlerde, Zonguldak'lı öğretmenler arkadaşları Niyazi Arslan'ı yola uettiler. Niyazi Arslan, «Köyden geldim, köye gidiyorum» diyordu gülerek. Ve arkadaşları kendisine, Osman Nuri Koçtürk'ün Sessiz Savaş adlı kitabını armağan ediyorlar, Niyazi Arslan'ın yerini dolduracaklarına, mücadeleden yılmayacaklarına ant içiyorlardı.

rifat ilgaz

Başarılar

Çağlayangil, CENTO'nun Tahran'daki Bakanlar Konseyi toplantısına giderken bir yenilik yapıyor bu sefer... Torununu da birlikte götürüyor elinden tutarak!

Çektirdikleri resmi yayınlayan gazetenin tarihine baktık... Tam 27 Mayıs!..

27 Mayıs'ı, çocuk bayramı haline getirip torununu kendi yerine oturtmaya götüren Çağlayangil'e iyi yolculuklar!.. Torununa da CENTO Toplantısında sonsuz başarılar!..

Traş

THE TIMES gazetesi demokrasimizi tehlikede görüyormuş, usturanın ucundaymış demokrasimiz!

Anlıyamadık! Neden tehlikeli olsun, sapı usta berberlerin elinde olduktan sonra! Halk, her gün sinek kaydı traşa! Ne kantaşı, ne pamuk!

dan yazılarına bir süre ara verecektir. Duyurunuz.

27 Mayıs bu kez, daha bir heyecanla kutlandı. Daha b' önemle kutlandı. CHP'nin 27 Mayıs'a karşı giriştiği dolaylı saldırılar karşı devrimci cepheye güç kazandırırken, 27 Mayıs'ın yaratıcıları, törenlerin son yıllardakinden daha parlak bir şekilde kutlanmasına çalışıyorlardı. Ve gerçekten de öyle oldu. Törenler son senele-re kıyasla parlak ve heyecanlıydı. Ordunun törenlere büyük önem verdiği görülmüyordu. Nitekim Bursa'da 26 Mayıs günü 200 den fazla su-bay, Atatürk Anıtına «Silâhlı Kuvvetler» yazılı bir çelenk bırakıyorlardı. Bu arada Cumhurbaşkanını Sunay, siyasi partileri uyaran bir mesaj yayınladı. Sunay'ın bu defaki mesajında oldukça ilginç yanlar dikkati çekiyordu. Nitekim bir sü-re önce Anayasa'nın sosyalizme kapalı olduğunu söylemiş olan Sunay, bu kez, «Fakat bu, kâfi değildir. Özellikle, sosyal adalet ve sosyal gü-venlik ilkelerinin Anayasa'nın emrettiği sınırla-ra kadar genişletilmesi ve bunların uygulama-larla gerçekleştirilmesi, zarurî'dir. Anlayış fark-ları ile Anayasa'nın uygulamada ihmal görme-sine cevaz yoktur. Şekil demokrasisinden, muh-tevası belirtilmiş sosyal devlete geçişin bütün imkânları, Anayasa'da mevcuttur. Artık, hiçbir iktidarın Anayasa'nın gereklerini ihmal etmesi-ne, hattâ geciktirmesine imkân verilmemelidir. Anayasa emirlerini yerine getirmemekle de meş-ruluğun kaybedileceği, unutulmamalıdır.

Anayasa'nın ne uzak, ne yakın geçmişe dö-nüşü sağlayacak nitelik kaybına sürüklenmesi, doğru değildir.» diyordu.

Sunay mesajında Anayasa değişikliğiyle il-gil son olaylara da değinmiş, «Anayasa'nın de-ğiştirilmesini öngören teşebbüsün Senato'dan geçmemiş olmasının, millî iradeyi gölgelendirdi-ği iddialarının isabetli sayılamayacağını, bu ko-nuda, seçimlere etkili olacağı zannıyla yanlış tel-kinlere başvurulmaması»nı istemiştir.

Cumhurbaşkanı'nın bu uyarıcı mesajı, 27 Mayıs'a karşı girişilen karşı devrimci tertiplerin sürdürülmesini engelleyebilmiş değildir.

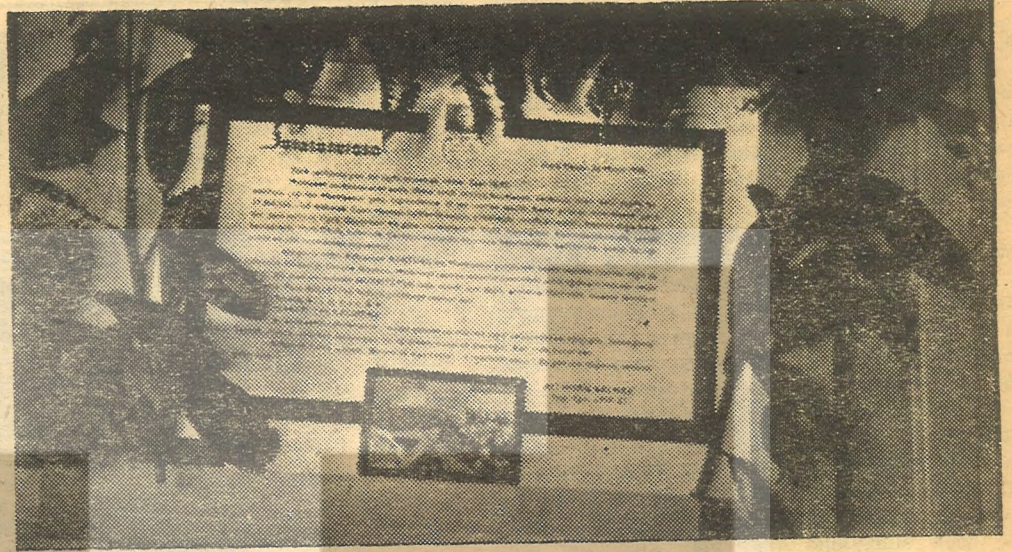
Ankara'da dahi törende yapılacak konuşma-ların zülfikâra dokunmasını önlemek üzere ha-rekete geçen iktidar, önce bir sansür heyeti kur-muş, daha sonra da konuşmaları tümünden yasak-lamıştır. Sansür heyetinin konuşmalar üzerinde-ki itirazları 27 Mayıs'ın 9. yıldönümündeki var-lan noktaları göstermesi yönünden ilginçtir. San-sür heyeti TMGT ikinci başkanı Taylan Benli'nin şu cümlelerine takılmıştır.

«... Soygunu, yağmayı idare sayanlara...»

«... Partizan, zulme hürriyet diyen, vurgu-nu, iç ve dış sömürüyü savunan hele kapitülâs-yonları andıran imtiyazları yabancılara tanı-yan...»

«... Said-i Nursi'ye oy alma düşüncesiyle her türlü tâvizi veren...»

27 Mayıs törenlerle kutlandı

— 27 Mayıs Millî Devrim Derneğinde açılan sergiden bir görünüş —

«... Türkiye Cumhuriyetinin en büyük yargı organı olan Yargıtay Başkanı Sayın İmran Öktem'in ölümü üzerine meydana gelen çirkin olay-ları irtica olarak kabul ediyoruz...»

Görüldüğü gibi, iktidar 27 Mayıs'ın hedefle-rinin belirlenmesinden gocunmaktadır. Bu go-cunmanın nedeni ise Bayar ekibine duyduğu ya-kınlık değil, -ki duymadığı son olaylarda açıkça ortaya çıkmıştır. 27 Mayıs'ın hedeflerinden biri haline gelmiş olduğunu farketmesindendir. Bu yüzden ki, törende yapılacak konuşmaları ön-lemiştir.

Konuşmalar yapılmamıştır, ama tören yapı-lmış, hem de iyi yapılmıştır.

Diğer yandan Ankara'da 27 Mayıs Millî Dev-rim Derneği'nde bir sergi düzenlenmiştir.

İstanbul'daki törenler de parlak olmuştur. Ancak İstanbul Üniversitesi'ndeki törene duyur-manın yapılmaması olması yüzünden gençlerin katılamayışı, üzüntü yaratmıştır.

27 Mayıs törenleri böyle kutlanırken siyasi partilerin 27 Mayıs'a karşı sinsice saldırıları de-vam etmiştir. CHP İnönü'nün idamlara karşı ol-duğunu açıklayarak seçimlerde en önemli kozu-nun ne olduğunu göstermiştir. Anlaşılan CHP önümüzdeki seçimlerde 27 Mayıs aleyhtarlığında AP'den baskın çıkarak oy toplamak hevesinde-dir. Ama ne yazık ki bu konuda o'nu yalnız bı-rakmak istemeyenler çıkmaktadır. Nitekim MHP lideri Türkeş te aynı silâhı ele geçirme çabası-na düşmüştür. Türkeş, gazetecilere verdiği be-yanatta kendisinin de idamlara karşı olduğunu ve bu konuda, sürgündeyken Cemal Gürsel'e bir mektup gönderdiğini açıklamıştır.

Talibi bu kadar çok olan bir taktiğin kime yarayacağı merak konusudur. Ancak öyle zan-nedilir ki, halkın gerçek sorunlarından uzak, böylesine bir seçim propagandası, ondan medet umanlara herhalde umut ettiklerini getirmeye-cektir.

AMERİKALI'LAR Harp-İş'in incirlik üssünde yürüttüğü GREV'e misillemede bulundular

Amerikan işyerlerinde (üssünde, tesisin-de) sürdürülen grev, bütün yurtseverlerin üzerinde önemle düşünmesi gereken incirlik olayını ortaya çıkarmıştır.

Adana sivil havaalanı uçuları yönetmek için her türlü teçhizata sahip bulunduğu hal-de, alanı yönetim yetkisi (herhalde Türkiye kamu oyuna açıklanmayan ulusal bağımsızlı-ğımızı zedeleyen ikili anlaşmalardan biri hük-münce) Amerikalıların kontrolündeki incirlik üssüne verilmiştir.

Başbakanın, üs değil, tesis dediği ve Türk hava üssü olduğunda idettiği incirlik hava üssü'nün Amerikalı askeri personeli de gre-ve misilleme olarak Adana hava alanını tra-fığa kapatmıştır.

Adana'daki Amerikan mākamları, üs'de grev yapan Türk işçilerinin elektrik jenera-törlerinin yakıt ikmalini engelledikleri için

kontrol kulesinin kapatıldığını iddia etmişler-dir.

Genelkurmay eski istihbarat başkanı Amiral Sezai Orkunt ise, yakıt ikmalinin Ka-rataş limanından boru hattı ile yapıldığını, iddianın mesnetsiz olduğunu belirtmiş, Türk uçaklarının inip kalkmasını Amerikalıların engellemesi tamamen politik bir baskı ama-cıdır, demmiştir.

Orkunt, Amerika'nın Ankara'daki askeri yardım heyeti yetkililerinin daima Genelkur-may kanalıyla hükümete baskı yapmağa çalıştıklarını, bunun yeni bir taktik olmadı-ğını belirterek, kendi istihbarat başkanlığı sı-rasında da Amerikalılar «bunlar NATO me-selesidir, ikili güvenlik meselesidir. Aracı olun hükümete söyleyin» şeklinde tazyik yaptıkla-rını söylemiştir.

Orkunt'un da belirttiği gibi Adana'daki

incirlik hava üssü 1954 yılında ikili anlaşma-lar ile Amerika'nın kontrolüne verilmiştir. Bu üs Amerikan Stratejik Hava Kuvvetlerine bağlıdır. Bizim oradaki havacı albayımız ve diğer asker' şahıslar tamamen idari konular-da görevlidirler ve üs üzerinde hiçbir kont-rol hakları yoktur.

Şimdi düşünelim. Amerikalılar, hüküme-tin «grevi erteleme kararı» alması yolunda baskı amacı ile, dolayısıyla kontrollerinde bu-lunan Adana sivil havaalanını trafiğe kapat-mışlardır. THY uçakları alana inemediği gi-bi, Türk Hava Kuvvetlerinin uçakları da iniş yapamamışlardır.

Başbakan, Amerikan stratejik hava üssü olan incirlik üssünün, Türk üssü olduğunu iddia ederken, Adana sivil havaalanının da, Amerikan emperyalistlerinin kontrolünde ol-duğunu görüyoruz.

Amerikan emperyalistleri ve onun işbir-liğçilerinin bu pis oyunlarına birgün dur de-necektir. Türkiye'nin tam bağımsızlığından yana gerçek yurtseverler, tüm devrimciler, bunda kararlıdır.

27 MAYIS 1969

27 Mayıs hareketi, son tahlilde, Türk Silâhlı Kuvvetlerinin iktidara el koymasidir. DP iktidarının meşruiyetini kaybetmiş olması da yine son tahlilde silâhlı kuvvetlerin bu hareketi başarıyla sonuçlandırmış olmasıdır. İktidar mensuplarının Yassıada'ya kapatılıp, yargılanmaları ve çeşitli cezalara çarptırılmalarıyla da, DP iktidarının, meşruiyetini kaybetmesi, en somut ifadesini bulmuştur.

1950 ile 1960 arasında yapılan seçimleri kazanarak iktidarı alan DP'nin gayrimeşru duruma düşmesinin ana nedeni üzerinde kısa da olsa durmamız gerekir. Genel olarak bir iktidarın meşruiyetini belirleyen unsur ne olmalı ki, DP gibi bir iktidar da bu unsurdan yoksun kaldığında, aşağıya edilsin... Bu soruya, gerekli cevabı vermek için, yakın tarihimize de, bir iki soru daha sormamız gerekiyor: Acaba DP'nin, devraldığı iktidarın, meşruiyeti tam mıdır? Ya da CHP, iktidarı, DP'ye Mustafa Kemal'den devraldığı gibi mi devretmiştir? Birinci Dünya Savaşı sonunda, İstanbul Hükümetine meşruiyetini kaybetti-ren neydi?

Sorularımızı kısaca cevaplandıralım: İstanbul Hükümeti'nin, meşruiyetini kaybetmesinin ana nedeni, iktidara yabancı ellerin karışmasıydı. Son sözü işgal kuvvetleri söylüyordu. Oysa, bir iktidar, öncelikle, bağımsızlığın sembolüdür. Bağımsızlığın olmadığı yerde iktidar, doğal olarak, meşruiyetini kaybeder. Mustafa Kemal önderliğindeki millîci güçler, bu nedenle İstanbul Hükümetiyle de çatışma halindeydi. Ve emperyalizmi defederken İstanbul Hükümetini de defetmişti. Sonra, C.H. Partisi de iktidarı, DP'ye, Mustafa Kemal'den devraldığı gibi, devretmemiştir. CHP iktidarında da, yabancı eller doluşmağa

başlamıştı. İkinci Dünya Savaşından sonra, bağımsızlığımızla bağdaşmayan, ilk iktisadi ve askeri anlaşmaları, CHP iktidarı imzalamıştı. DP yöneticileri ise, daha iktidara geçmeden, bu yabancı elleri, CHP'den daha harekette sıkacaklarını ilân ederek, Amerikan emperyalizminin desteğini, daha muhalefette iken kazanmıştı. DP'nin, iktidarı ele almasıyla da, bu destek, en lâübalı bir biçimde, millî haysiyetimizi hiçe sayarcasına, geliştirilmiştir. O tarihlerde Amerikan askerlerinin, ayyıldızlı bayrağını parçalayıp, çiğnemeleri günlük olaylardandı.

CHP için olsun, DP için olsun, bağımsızlığı tanınamaz hale sokup büyük seçmen kitlelerinin oyu ile iktidarda kalmak, kuşkusuz anti-demokratik kanunların yürürlükte bulunduğu biçimsel bir demokraside, bir süre için, ancak mümkün olabildi. Yoksa emperyalizmin ve yerli işbirlikçilerinin çıkarlarıyla şehir ve köy proleterlerinin ve orta halli vatandaş çıkarlarının çatışmaları kaçınılmazdı. Kuş-

kusuz. Emperyalizmin ve yerli işbirlikçilerinin çıkarları, adı geçen sınıf ve tabakaları derece derece sömürdükleri oranda ancak ger çekleşebilirdi.

Bu nedenle, emperyalizmle böylesine ilişkiler içinde bulunan partilerin bir takım aldatmacalar, yalan yanlış vaatler ve maskaralıklarla ancak kısa bir süre, iktidarda kalabilecekleri ortadadır. Geniş malî imkânlarla sahip olmaları, radyo ve basın gibi, halkoyunu etkisi altında tutan araçları denetimlerinde bulundurmaları, devlet kurumları ya da özel kurumlar aracılığı ile özellikle devrimci güçleri baskı altında tutmaları kendileri için, ne kadar büyük avantajlar sağlarsa sağlasın, meşruiyetlerinin millet çoğunluğu indinde de kaybolmasını önleyemezdi.

Evet, meşruiyetini kaybetmiş olan DP iktidarı, zaten meşruiyeti zedelenmiş bir iktidarı devralmıştı. İşbaşında kaldığı on yıl içinde de, devraldığı bu iktidarın meşruiyetini tamamen tanınamaz hale sokmuştu. İktidarların, meşruiyetini kaybettiren ana etken, bizim koşullarımızdaki ülkelerde, emperyalizmle kurulan böylesine ilişkiler olmaktadır.

27 Mayıs'ta, meşruiyetini, yukarıda değindiğimiz nedenle, zaten kaybetmiş iktidarı aşağıya eden Silâhlı Kuvvetlerimiz, emperyalizmle kurulan ilişkileri koparmadan, kısa bir süre sonra iktidardan çekilmiştir. Millî Birlik Komitesi kendinden sonra gelecek iktidarlara bağlayıcı nitelikte bazı önemli Anayasa kurumları meydana getirmeyi yeterli görmüştü. Millet çoğunluğunu temsil eden sosyal sınıfların iktidara gelmelerini önleyen anti-demokratik kanunların en önemlilerine olsun işbirlikçi sermaye çevrelerinin ve onların mütefiki durumundaki feodal ağaların maddî temellerine olsun dokunulmamıştır. Oysa 27 Mayıs'ın aşağıya ettiği iktidar aslında emperyalizmle işbirliği halindeki bu sınıfların temsilcileridir. 27 Mayıs düşmanlığını maddî temellerine dokunulmayan bu işbirlikçi çevreler hummalı bir velveleye büyük malî külfetlere katlanarak bir 27 Mayıs düşmanlığı yaratmağa kusmen muvaffak olmuşlardır. 27 Mayıs Düşmanlığı, Mustafa Kemal Düşmanlığı ile birlikte yürütülmüştür. Mustafa Kemal düşmanlığı da bağımsızlık düşmanlığı ve hilâfet dostluğu ile birlikte yürütülmüştür.

Son aylarda CHP'nin açıktan açığa 27 Mayıs düşmanlığını bir seçim geçim sorunu olarak ele alması tüm millîci güçlerin üzerine önemle eğilmesi gereken bir olaydır. Mustafa Kemal'in Millî Mücadelede en yakın silâh arkadaşı Üsmet Paşa'nın da bu kampanyaya katılışı —hem de CHP'nin ilerici güçle-

rine tam bir emrivakı yaparak— ibret vericidir. Mustafa Kemal'in partisi onun en yakın silâh arkadaşı aracılığı ile Mustafa Kemal'e karşı, bağımsızlığa karşı inatçı bir durum takınmış bulunuyor. İnönü'nün 27 Mayıs hareketini gayrimeşru duruma düşürücü nitelikteki tutumundan önce anti-emperyalist hareketlere kesin bir şekilde vaziyet alıp ve bağımsız Türkiye sloganı etrafında birleşen gençlik hareketlerine kesinlikle karşı çıkışı millîci güçlerin gözünden kaçmış değildir.

CHP'nin, mutlak bir temsilcisi edasıyla, İnönü, DP'nin düşük yöneticilerine, siyasi itibarlarını tekrardan kazandırmaktan çok, 27 Mayıs İhtilâlini yapanları gayrimeşru duruma düşürme çabasıdır. İnönü'nün eski Demokratlarla, onların ikinci takımı durumundaki AP arasındaki muhtemel çatışmadan yararlanma taktiklerini uyguladığı görüşünde olanlar da, CHP'yi yukarıda değindiğimiz emperyalizmin bir numaralı üssü olma ithamından kurtarma manevrası içindedirler. İnönü kurt politikacılığını, emperyalizmle böylesine ilişkiler içinde, CHP iktidarı da dahil, tüm iktidarlara gayrimeşru bir duruma düşeceğini sezmiş olmakla göstermiştir. Bu nedenle, İnönü, gayrimeşru duruma düşen iktidarlara aşağıya etmekte aktif bir rol oynayan silâhlı kuvvetler içinde bozgun yaratmak çabasıdır. Şimdilik silâhlı kuvvetlerin tepkisine rağmen İnönü'nün hâlâ Cemal Gürsel'e yazdığı mektupları yayınlaması, görüşümüzü doğrulayan, en taze kanıttır.

Evet, emperyalizmle böylesine ilişkiler içinde olan bir iktidar, ancak, gayet dar bir işbirlikçi zümreyi memnun edebilmektedir. İçinde bulunduğumuz düzen, her geçen gün, şehir ve köy proleterlerinden gayri diğer sınıf tabakaları da fakirleştirmeden edemez. Menderes'in ya da Demirel'in kişisel kusurlarından değil, kapitalin karakterinden, yürürlükteki emperyalizmle olan ilişkilerin hareketinden gelme bir zorunluluktur bu. Emperyalizmin ve onun bir dedikini iki etmiyen yerli işbirlikçilerinin millîci güçlere karşı yapmaya caddarı mel'ânet yoktur. Onların biricik korktukları şey millîci güçlerin Anayasamızın da dibâcesinde bulunan direnme hakkıdır. Siyasî irticam, kısa bir sürede, büyük deneyler kazanmış olan, 27 Mayıs'a hunharca saldırmasının ana nedeni, işte burada yatmaktadır. Amaçları, 27 Mayıs'ta bu direnme hakkını kullananları gayrimeşru bir duruma düşürerek, millîci güçleri hizaya getirmektir.

Bu sinsice plânın, bütün çıplaklığı ile, ortaya çıkmış olması Tam Bağımsız ve Gerçekten Demokratik Türkiye'den yana olan millîci güçlerin dayanışmasını olsun zaferâ olan inançlarını olsun 27 Mayıs 1969 da daha da kuvvetlendirmiştir.

Şehir küçük-burjuvazisi

Emek yazarlarına göre, kapitalizmin gelişmesi, «... küçük esnaf ve sanatkârların bazı kesimlerinde gerilemeye ve bu kesimlerde çalışanların önemli bir kısmının [altını biz çizdik] gittikçe yoksullaşmasına ve proleterleşmesine sebep olmaktadır». Kapitalist ilişkilerin gelişmesinden zarar gören ve «proleterleşme yoluna girmiş olan küçük esnaf ve zanaat-kârlar» ı «işçi sınıfı ile kader birliğine itmiş» ve onlara «sosyalist bir potansiyel kazandırmıştır».

Emek yazarlarına göre, küçük ve orta köylüler, kapitalizmden zarar görmektedir. «Küçük esnaf ve zanaat-kârlar» ın bazı kesimleri yoksullaşmaya, proleterleşmeye başlamışlardır. Çünkü teori böyle. Kapitalizmin yoğunlaşmaya başladığı dönemde, bir ucta burjuvazi ve diğer ucta proletarya toplanır ve ara sınıflar olan küçük-burjuvazinin çoğunluk kesimi proleterleşerek proletaryanın saflarına katılır, küçük bir kesimi burjuvalaşarak burjuvazinin saflarına katılır. Ne zaman? Kapitalizm yoğunlaşmaya başladığı zaman. İşte, emekçilerin ayıramadıkları en önemli nokta buradadır. Oysa, kapitalizmin açılıp gelişmeye başladığı, meta tüketiminin artmaya başladığı aşamada, küçük-burjuvazi yerden ot biter gibi, çoğalır, gelişir.

Küçük-burjuvazi, sömürür mü, sömürülür mü? Nasıl ki, küçük-burjuvazi, hem sermayeyi ve hem de emeği temsil ediyorsa, aynı şekilde, hem sömürür ve hem de sömürülür. Küçük-burjuvazi, yanında, birkaç çırak, kalfa çalıştırarak, çalıştırdığı ücretli işçileri sömürür. Bununla da kalmaz, küçük-burjuvazi, esas olarak, ticaret küçük-burjuvazisi, kendi müşterilerini sömürür. Ama büyük burjuvazi, gerek çeşitli kredilerle, gerek sanayi ve ticaret tekellerinin alım ve satım fiyatlarını tayin etmesiyle, küçük-burjuvazinin sömürsünden aslan payını alır. Küçük-burjuvazi mutlak olarak değil, nispi olarak sömürülür ve bu oran kendi lehine büyüdüğü zaman gelişir, sabit kaldığı zaman yerinde sayar, kendi aleyhine olduğu zaman proleterleşmeye başlar. Bu bakımdan, zanaatçı kesimi teşkil eden küçük-burjuvazi, farklılık gösterir. Modern makineleriyle, üretimin maliyetini düşüren manüfaktür ve fabrikaların yanında, zanaatçı, üretimin maliyetini düşüremez ve piyasa ile rekabet etmek istediği sürece, tekel fiyatlarının karşısında, daima gerekli emeğin karşılığını alamaz, ve âkıbeti proleterleşmektir. Fakat tekel fiyatları kurulmadan, yani kapitalizmin serbest rekabet döneminde, zanaat alanında da küçük-burjuvazinin gelişmesi o kadar mümkündür. 1950 sanayi sayımında, sanayi iş yeri sayısı 82.331 (103'ü devlet, 82.228'i özel) iken 1960 sanayi sayımında sanayi iş yeri sayısı 160.771'e çıkmıştır. Bunun 157.759'u küçük işyeri, 3.012'si büyük (237'si devlet, 2.775'i özel) işyeridir. 157.759 küçük işyerinin 156.278 işyerinde 1-9 işçi çalışmaktadır. 157.759 küçük işyerinde yıllık ortalama çalışan sayısı 350.168, ücretli sayısı 131.736'dır (Sanayi ve İşyerleri Sayımı: İmalât Sanayii 1964, s. XVII, ve 1029). Sanayi alanından daha geniş alana geçelim: tarım ve hayvancılık alanında çalışanların sayısını çıkardığımız zaman 1955'de, kendi he-

sabına çalışan faal nüfus 657.660, 1960'da 892.199'dur. Tarım ve hayvancılık hariç, işveren sayısı, 1955'de 36.857 iken, 1960'da bu rakam 107.260'a fırlamıştır (1963 Türkiye İstatistik Yılı, s. 68-69). Aradaki fark 70.403'tür. Bunların gur kaynağını, millî piyango veya spor-toto ikramiyeleri değil, küçük-burjuvazi teşkil ediyordu ve her yıl daha fazla kâr sayesinde sermayesini büyütür, artık işveren durumuna geçiyor, yani artık burjuvalaşmaya başlıyordu. Rakamların ifadesine eğilmeye lüzum yoktur. Okul kitaplarında, 1923'de Ankara'da eski MBB'nin karşısında hayvanların durduğu Taşhan'ı gösteren fotoğrafların yerinde yükselen gökdelenlere, oradan Dışkapı'ya, Aydınlikavler'e, oradan Cebeci'ye, Mamak'a, oradan Yenisehir'e ve Bakanlıklar'a doğru uzanan ve sokak aralarına, pasajların içlerine, üstlerine, yeni kurulan sayısız mahallelerin arasında altalta üstüste sıralanan esnafa bir göz atmak yeter. Sivas-Samsun hattının yapıldığı yıllarda, ekmek ve sigara bulamayan fakat şimdi her istasyonda radyo ve dikiş makinesinin satıldığı dükkânlara bir göz atmak yeter. Şehir küçük burjuvazisinin küçük esnaf kesiminin, şöyle haftada bir değişen cehresine bir göz atmak yeter. Sömürülen, yoksullaşan ve proleterleşen ve fakat her nedense sayısı günden güne artan, iş yoğunluğu günden güne artan bu proleterleşmiş(!) küçük-burjuvaziye bir göz atmak yeter.

«Sosyalist potansiyel kazanmış» bu küçük esnaf kesiminin, «sosyalizm için mücadele» şiarıyla, sosyalizmin karşısına nasıl dikildiğini birazcık düşünmek de yeter. Çünkü, küçük esnaf, hem sermaye sahibidir ve hem de

TİP içinde, Aybar hizbine karşı Aren kendisi çalışmaktadır. Yani emek-sermaye ilişkisi, burada da mevcut değildir ve ibre küçük esnafın proleterleşmeye doğru değil, burjuvalaşmaya doğru olduğunu göstermektedir.

Küçük-burjuvazinin zanaatçı kesimi, bu bakımdan, küçük esnaftan değişik bir durum gösterir. Geri teknolojiye bağlı zanaatçı, tekniğin gelişmesiyle birlikte gerilemekte, kentlerden kasabalara, kasabalardan köylere, ova köylerden dağ köylere doğru çekilerek yarı-proleterleşmekte ve bazıları bir meslekleri olduğu halde, iş alanlarını tamamen kaybederek lumpen proletaryanın saflarına katılmaktadır. Geri teknolojiye bağlı zanaatçılar, hem sayı bakımından yüksek olmadığı, hem de modern teknik çarpıcı bir hızla gelişmediği için, geniş sayıda proleterleştiğini (örneğin döveciler gibi) pek düşünemeyiz. Bazı zanaat kollarının modern tekniğin konusu haline gelmesi, aynı şekilde bunları proleterleşmeye doğru itmekte; bazı zanaat kolları ise modern tekniğin tamamlayıcı unsuru olarak ortaya çıkmaktadır. Bu bakımdan, zanaatçı kesimin, modern tekniğin gelişmesiyle birlikte, yarı-proleterleşmeye, proleterleşmeye, lumpen proletaryanın saflarına katılmaya zorlandığı görülmür. Bunların bir kısmı, artık zanaatçılığı terkederek, kendi iş kolunda, ticarete başlar; kunduracı ise ya proleterleşerek bir kundura imalâthanesine işçi olarak girer, ya da küçük bir sermaye edinebilmişse imâl edilmiş kundura ticareti yapmaya başlar. Yani zanaatçı

kesimden küçük esnaf kesime geçer, ama sınıfını muhafaza etmektedir.

Küçük-burjuvazi, bu bakımdan, 1) küçük burjuvazi olarak, 2) proleterleşmeye dönük yüzüyle, 3) burjuvalaşmaya dönük yüzüyle karşımıza çıkar. Ama esas olarak, küçük-burjuvazi, emek-sermaye ilişkisinin mevcut olmadığı bir sınıfı temsil eder. Bu sınıfı, sosyalist şiarlarla nasıl harekete geçirilebilir? Emeği temsil eden insan ile sermayeyi temsil eden insan aynıdır. Aynı ve bir insanı, kendi özünde, kendisinde mevcut sınıfsal niteliğe karşı harekete geçirmek mümkün değildir. Hatta sosyalist devrimi, kendi küçük sermayesini ve üretim araçlarını kaybedeceğini düşünerek, kuşkuyla karşılar.

Buraya kadar tespit ettiğimiz şey şudur: küçük ve orta köylü ile şehir küçük-burjuvazisi, sosyalist şiarlar karşısında, biri büyük toprak sahiplerinin, tarım burjuvazisinin, diğeri sanayi ve ticaret burjuvazisinin yanına itilecek, ve şehir ve köy proletaryası, anti-kapitalist şiarlarla ortaya çıktığı zaman, tarımda geniş bir kitleyi ve şehirde önemli bir kitleyi temsil eden şehir ve köy küçük-burjuvazisini karşısına almış olacaktır.

3. Feodal üstyapı kurumları ve demokratik özgürlük

Emek yazarları, «... burjuva demokratik haklar için yapılan mücadele» leri sıralamakta, ve «ülkemizde işçi sınıfının kendi öz partisini kurup, sosyalizm için mücadele yapmasının», «ekonomik gelişme seviyemiz» bakımından olduğu kadar, «demokratik hak ve hürriyetler» bakımından da mümkün olduğunu iddia etmektedirler.

Biz, burada, iki nokta üzerinde durarak, Türkiye'de feodal üst-yapı kurumlarının, feodal ideolojilerin nasıl dinamik ve güçlü bir halde bulunduğunu tesbite çalışacağız. Bu iki noktadan biri, lâiylik ilkesidir, diğeri çok partili dönemdir. Emek yazarlarına göre, saltanat ve hilâfet, kaldırılmış, lâiylik ilkesi kabul edilmiş, eğitim ve adliye dinî esaslardan kurtarılmış, çalışma hayatında kadın erkek eşitliği hukuk kuralları haline sokulmuş, 1945'de ise çok partili dönem açılmıştır. Bunlar, Anayasa ve kanunlarla sağlanmış olan demokratik hak ve özgürlüklerdir. Oysa, sağ partilerin değişmez iktidarını sağlayan, vatan-daşın demokratik hak ve özgürlüklerini, pratikte ortadan kaldırmış bulunan feodal üst-yapı kurumları, feodal ideolojiler, 1945'te, yani çok partili dönemden sonra etkin ve güçlü hale gelmişler, yani 1945'te başlayan ve sadece sağa açık çok partili dönem, demokratik bir dönem değil, sağın değişmez iktidarını ebedileştiren anti-demokratik bir dönemin başlangıcı olmuştur.

Emperyalizm kimlerle işbirliği yapar ve kimlerle ittifak kurar? İşbirliği ile ittifak, elbette birbirinden ayrı kavramlardır, işbirliği,

ve proleterleşme eğrisi

Muzaffer Erdost

emperyalist sömürünün gerçekleştirilmesi için yapılır ve bu sömürden işbirlikçi unsurlar pay alır. İttifak ise, işbirliğinden tamamen ayrı bir şeydir. Emperyalist, kapitalist üretim ilişkilerini geliştirmeden, sömürü alanını genişletemez. Örneğin meta tüketimini artırmak için, limanların, yolların yapılmasına, ülkenin en küçük merkezlerine kadar pazarların açılmasına, ticaretin gelişmesine ihtiyaç duyar ve bu ihtiyacını gerçekleştirme yolunda süratli çaba harcar. Yeraltı ve yerüstü zenginliklerini sömürebilmek için, buraları işleteciktir ve işletilebilmek için de proletaryanın teşekkülünü hızlandırmak zorundadır. Sermaye yatırımı yaptığı alanlarda, önce montaj sanayii, sonra ağır sanayii tesislerinde, proletaryanın yoğunlaşmasını hızlandırır. Yani bir taraftan sömürüyü artırırken, diğer taraftan, ülkede kapitalist ilişkileri derdemez hızlandırmış olur ve bu, devrimci sınıfların teşekkülünü hızlandırdığı için, millî hareket te hızlanmaya başlar. Hem kapitalist ilişkileri geliştirir, hem de kapitalist ilişkilerin içinde büyüyen devrimci gücü yani kendi gelişme eğilimi içinde beslenen ve güçlenen devrimci hareketi baskı ve kontrol altına almak. — İşte emperyalizmin bağımlı ve yarı-bağımlı ülkelerde temel gelişmesi. Sömürebilmek için devrimci birikimi hızlandırmak zorundadır. Onun için de az gelişmiş ülkeler için esas olan temel üretim alanında, yani tarımda, geri üretim ilişkilerinin muhafaza edilmesi için çaba gösterir. Geri üretim ilişkilerinin parçalanmakta olduğu alanlarda, üretim ilişkileri değişikliğini, kendi çıkarları istikametinde kanallı eder. Örneğin, tarımda, feodal ilişkilerden kapitalist ilişkilere, iki çeşit geçiş vardır. Biri, toprakların köylülere paylaşılması, diğeri feodalist toprak bütünlüğüne dokunmadan, bunun bir kapitalist toprak sahibi haline gelmesi. Emperyalizm, bir değişiklik karşısında, bu ikincisini tercih eder, ve üretim değişikliğini kendi çıkarları istikametinde kanallı edecek şekilde, tarıma makine ve kredi yardımıyla bulunur. Demek ki, emperyalizm, sömürüyü gerçekleştirmek için bazı unsurlarla işbirliği yapmakta, bazı sınıf ve zümreleri ise, toplumda üretimin niteliğinin değişmesiyle birlikte birikmekte olan devrimci potansiyeli baskı altına almak, geri üretim tarzını muhafaza etmek veya ona kendi çıkarları istikametinde bir yön vermek için, tutucu ve gerici güçlerle ittifak kurmaktadır.

Bilineceği gibi, uluslar, kapitalizmin şafak vaktinde ortaya çıkarlar. Yani ulus, ezeli bir topluluk değil, tarihi bir kategoridir, kapitalist çağın tarihi bir kategorisidir. Aynı şekilde, ulusların teşekkülünün tamamlanması, ulusal duyguların gelişmesi, kapitalizmin tamamlanmasıyla birlikte hızlanır ve bütünlünir. Oysa, feodalizm, toplulukların uluslaşma eğilimini ve dolayısıyla ulusal bilinç üzerinde biresmeyi engeller. Ve feodal üst-yapı kurumları, feodal ideolojiler, ulusal hareketleri engellediği için emperyalizmin en güçlü müttefiki olurlar. Feodal üretim ilişkileri ortadan kaldırıldıkları zaman bile, uzun yıllar yaşayan ve köklerini feodal üretim ilişkilerinden almış olan ideolojiler, bağımlı ve yarı-bağımlı

ülkelerde, ulusal hareketlerin karşısında, gelik bir kabuk bağamaktadır. Bu bakımdan, emperyalizm, feodal üst-yapı kurumlarını (Nakşendilik, Kadirlik, Sükütlik, Nurculuk, Süleymançılık, Dünya İslâm Birliği, Müslüman Kardeşler, vs.) diriltmek, yenilerini kurdurmak, geliştirmek, güçlendirmek için maddi ve manevî bir çaba gösterir.

Emperyalizmin baş temsilcisi Amerika'da, Başkan Eisenhower'ın, hristiyanlığı veya hristiyanlık içinde mezhep ayrılıklarını değil, dinler arası birliği telkin eden bir politikayı sahneye koyduktan sonra, Türkiye'de lâayık olmayan öğretim kurumları resmen açılmaya başlamış ve bütün tarikat ve kuruluşların eski-yeni merkezlerini kurcalayan Ortadoğu Arap ülkeleri ile ilişkiler hac seferlerinin gelişmesi sonucu yoğunlaşmış, bütün tarikat ve kuruluşların merkezleri ile Türk temsilcileri arasında geniş ve sistemli bir temas kurulmuştur. Geçenlerde yayınlanan bir haberde, bu kuruluşlardan bir yenisinin, Amerikan petrol şirketleri tarafından maddeten geniş şekilde desteklendiği açıklanmıştır. Türkiye'de feodal üst yapı kurumları, emperyalizmin desteğinde ve himayesinde geniş bir çalışma ve yayılma alanı bulmuştur. Şimdi, konuya demokratik haklar açısından bakalım:

Bugün, demokratik köylü hareketlerini amaç edinen veya bütün köylüyle birlikte sosyalizmi kurmak gibi ütöpik bir heves içinde bulunan soldaki partiler, seçimde nasıl bir sonuç alacaklardır? Seçimde oy alabilmek için, vatandşa, içinde bulundukları durumu, sınıfsal çıkarlarının neler olduğunu açıklayacaklar ve onların kendi partilerine oy vermelerini isteyeceklerdir. Acaba, vatandaş kitlelerinin tümü, istediği, dilediği partiye, kendi sınıfsal haklarını savunan partiye oy vermekte kendisini serbest hissedecek midir? Örneğin, Nurculuk teşkilâtı, örneğin Nakşendilik tekkesi, kendi liderlerinin veya şeyhlerinin emirleriyle, hangi partiye oy verileceğini taraftarlarına bildirecek ve birkaç milyon oy, verilen emre uygun olarak, istenen partide toplanacaktır. Bu şeyh veya liderin, daha büyük merkezlerden, yani emperyalizmin maddî desteğini açıkça sağladığı Ortadoğu'da bulunan merkezlerden alacakları emirleri göre hareket edecekleri şüphesizdir. Bu oyların, seçim sonuçlarını ne derece etkilediğini, seçim sonuçlarının değişmezliğinde ifadesini bulmaktadır. Evet, seçim yapılmakta, fakat demokratik haklara kavuşmamış, siyasi bakımdan bağımsız olmadan, oyunu kendi serbest iradesiyle değil, şeyhin emrine göre veren geniş halk kitleleri, seçimin sonuçlarını tayin etmektedir. Bunun içindir ki, 1954'den sonra, sola kapalı olarak başlayan ve bunun için de demokratik olmayan çok partili dönem, emperyalizmin ve irticai şahlansı ile gelişti. Karşı-devrim perçinlendi. Ve bugün, ne lâayık eğitimden söz edilebilir, ne de hilâfetin kaldırılması, tekke ve zaviyelerin kapatılması ile lâayık bir toplumun mevcudiyetinden söz edilebilir. Teokratik kurumlar, feodal üst-yapı kurumları feodal ideolojinin eğitim kurumla-

rı, geniş ve etkin örgütleriyle, geniş vatandaş kitlelerini kontrolleri altına almışlar, demokratik haklardan mahrum bırakmışlardır. Ve biz, vatandaşın kendi serbest iradesiyle oyunu kullanmadığı bir toplumda, siyasi bakımdan serbest hale gelemediği bir toplumda, demokratik hakların sağlanmış olacağından söz edemeyiz. İmran Öktem'in cenazesi olayı, henüz bütün canlılığıyla gözlerimizin önündedir. İmran Öktem ne yapmıştır? İmran Öktem, Nurculuğu ve Risale-i Nur yayınlarını, Anayasa dışı ilân etmiştir. Bu tarihten sonra, İmran Öktem'e karşı yürütülen hareketlerin, bireysel yayınlar ve bireysel eğilimler olduğunu düşünmek zavallılıktır. İmran Öktem'e karşı girilen ve eylem içinde ifadesini cenaze töreninde bulan hareket, Nurcuların bir örgüt hareketidir. Nurcuların sayı bakımından güçlü bir örgüttür ve AP iktidarı, nurcular ile, hukuk devletinin en yüksek temsilcileri dahil bütün yargı, savcı ve avukatlar arasında tercih yaparken tereddüt bile etmemiş, ve bağından beri izlenen planlı politikaya uygun olarak, nurcuların yanında yerini almıştır. Çünkü nurculuk teşkilatından sağlanacak oyların sayısı, kaybedilecek ve hatta hiç kazanılmamış olan oyların sayısından çok önemlidir. Elbette, nurculuk tek başına düşünülecek bir gerici akım değildir.

Demokratik hakların sağlanmadığı bir ortamda, seçim, emperyalizmin desteği ile ve emperyalizmin maksatlarına uygun olarak sağcı partilerin iktidarını pekiştirmek veya her dört yılda bir sağcı partilerin iktidarını yenilemekten başka bir şey olmuyor.

İşte biz, vatandaşın serbest iradesiyle, özgür olarak oy kullanabilmesini, yani sınıf çıkarına uygun olarak oy kullanabilmesini temin edebilmek için, demokratik rejimin mutlak ve gerekli olduğunu söylüyoruz. Bu kurumlarla mücadele, bu kurumların diğerlerini demokratik haklar veya sosyalist eylem için ikna etmek değil, bu kurumları kesin olarak karşımıza almak ve faaliyetlerini durdurmaştır. Bunu yapabilmek için, aynı zamanda, bu kurumları, maddî desteklerinden yoksun bırakmak, yani emperyalizmle olan ilişkilerine son vermek gerekir. Bunu yapmadan, yani emperyalizm ile ilişkilerine son vermeden ve feodal üst-yapı kurumlarını ortadan kaldırmadan, Türkiye'de, demokratik özgürlükler, Anayasanın sayfaları arasında cansız kelimeler olarak kalmaya mahkumdur.

Şimdi soru şudur: Emperyalizmin işbirliği yaptığı işbirlikçi burjuvazi ve ittifak kurduğu büyük toprak sahipleri ve feodal üst-yapı kurumlarıyla mücadele etmeden, yani millî ve demokratik devrimi gerçekleştirmeden, sosyalist devrim yapabilir miyiz, bu bir; ikincisi, millî ve demokratik devrim, sosyalist sloganlarla gerçekleştirebilir miyi? Üçüncüsü, millî demokratik devrimin öncü sınıfı kimdir, müttefik sınıf ve zümreleri kimlerdir ve bu devrimden neler sağlayacaktır? Bir başka yazımızda Emek'in görüşlerini ele alarak bu soruları cevaplandırmaya çalışacağız.

FİLİSTİN

Bu yazı dizisi Gerard Chaliand'ın Filistin Mukavemet Teşkilâtının politik metodları üzerine yaptığı bir incelemedir. Okurlarımıza doğru bir görüş verebilmek amacıyla ilginç bir inceleme olan yazının tümünü yayınlamayı uygun gördük. Yazının ilk bölümünde adından sık sık bahsedilen El Feth üzerinde durulmakta diğer bölümlerinde Marksist bir kimliği olan Filistin Kurtuluş Cephesi incelenmektedir. Bu bölüm gelecek sayılarımızda yayınlanacaktır.

Suriye'de Şam'a 60 Km. uzaklıktaki El-Feth hareketinin eğitim kampındayız. Taşlık bir ovada iki büyük bina; ilerle çıplak tepeler. 120 gönüllü genç eğitim yapmaktalar. Alacalı elbiseler giymiş bu gençler sıkışık nizamda, başlarında yumuşak adımlarla giden hocalarıyla koşturmaktadırlar. Her sabah iki saatlerini arazi kogosu, mücahit kogosu, jiu-jitsu ve karate yapmaya ayırırlar. Yüksek rakımın sert hava şartlarına rağmen bu istikbalin genç fedailerinin bazıları, belden yukarı çıplak durumdadır. İki ilâ üç ay süren eğitim devreleri katı şartlar altında geçer: Şaşmaz bir disiplin, dakik program uygulanması, ayakta yenen yemekler vb...

Hava durumu ne olursa olsun — dondurucu fırtınalar altında bile — uzun gece yürüyüşüne çıkarlar. Bu yürüyüşe çıkarken «Rus» modeli ve «Çin» yapısı silahlarını iyice yağlamaları gerekir. Geri kalmış bir toplumun mirası olan kötü alışkanlıklar kırılarak onlara, etkili olmak, dakik olmak ve işlerini tam ve şaşmaz bir şekilde yürütmeleri ilkeleri aşılanır. Öyleki komandoların bu şekilde yetiştirilişi bu gelecekteki toplumun bağına yeni ve modern bir anlayış getirmektedir. Komandolar bu eğitimlerinde ayrıca tüfek, bazoka, mitralyöz, roket kullanmayı ve «özel hocalar»ından dinamik tahrir metodlarını öğrenirler.

Otuz yaşını geçmeyen bu gençlerin hepsi Filistinlidir. İçlerinden bir çoğu varlıklı ailelerin çeşitli Arap ülkelerinde tahsil görmüş çocuklarıdır. Askerî öğretmenlerin dışında — ki bunlar 5 kişidir — bir beden eğitimi öğretmeni, bir kamp disiplin âmiri, bir de siyasi komser vardır. Yaşları 17 ilâ 30 arasında olan bu genç Filistinli gönüllülerin arasında 2 Türk ve 1 Yugoslav genci de bulunmaktadır. Türklerin ikisi de «solcu» ve Türkiye İşçi Partisi çevresinden olup, Filistinlilerin bu dâvalarını hakkı bulduklarını, «İslâm dâvası» olarak değil, «Enternasyonal Sosyalizm» dayanışması adına bu savaşa katıldıklarını ifade etmişlerdir. Yugoslav, — bir Sırp'lı — sorulara cevap vermekten kaçındı. Prensipten olarak bu komando adaylarından her birinin kamp sorunlarını eleştirme hakları vardır. Ama ben içlerinde bulunduğum süre'ce, hiç birinin bu hakkı kullandığına tanık olmadım. Politik eğitimleri, savaşçı eğitimlerinin seviyesinde değil. Bununla birlikte kampa politik kitaplar da bulunmakta: Castro'nun Guevara'nın, Mao Tse — Toung'un, Giap'in, Rodinson'un kitapları; general De Gaulle'in hatıraları ve Hitler'in «Kavgam» ı bile okunmaktadır. Bu son kitabın orada bulunmasına hayret ettiğimi gören siyasi komser bana: — Her şeyi bilme gerektiğini, Yahudiler de Naziler gibi davranışlarından Nazizm'i de öğrenmekte fayda gördüklerini söyledi.

Kampta politik eğitimin yetersiz olduğunu söylemiştik: «İhtilâl kitapları»nın mevcudiyeti tam bir politik eğitim'in tamamlanmasına yeterli sayılmamalı. Bu nedenle belirli noktaların tartışıldığı konuşmalarda — ki bunlar genel ve yuvarlak cümleler değildir — teorik araçlarının henüz yetersizliğini ve karışık bir ideolojide olduklarını gördüm. Fanon'dan, (x) koloni haline getirilmiş milletlerin psikolojisini ve şiddete başvurmak gerekliliğini; Guevara'dan silâhlı çarpışmayı, Mao'dan sürekli savaş kavramını, Debray'dan partinin gereksizliğini — gerilla birliklerinin ilerdeki «sosyalist parti»lerin nüvesi olduğu bilinen bir gerçektir — öğreniyorlar. Bütün bunlar bir milli harekete gerekli unsurlar olarak El Feth'de birleştirilmek isteniyor. Buna karşılık Filistin komando adaylarının milli şahsiyet duyguları çok kuvvetlidir. Filistinliler, kendilerini Arap dünyasının bir parçası olarak görmelerine rağmen, hemen bütün Arap devletlerinin Filistin mes'alesini çözme yolundaki gayretlerinin dâvalarına zarar getirdiği kanaatindeler.

Suriye — Ürdün sınırı, yanımızda bir El Feth militanı olması şartıyla çok kolay geçilebilen bir sınırdır. Bu sınırları bekleyen İngiliz kıyafetine benzer üniformalarıyla Suriye'li askerler ve Bedevi kıyafetli Ürdün'lü muhafızların devriyeleri yok denecek kadar azdır. Bu sınırlarda El Feth'inde karakolları var. Ürdün'ün elde kalan topraklarında manzara çok güzel: Erozyon'un kemirdiği çıplak tepelerin yarıları arasında kıvrılan dağ yolları, kısır bitkili dar vadiler, yoluk ve beyaz kavak ağaçları. Bazen bu soğuk ve yağmurlu kış gününde çadır altında barınmağa çalışan mültecilerin arasından geçmekteyiz. Yol boyunca hüznü, küçük şehircikleri geçerek, basık evlerden kurulu büyükçe bir kasabayı andıran Amman'a geliyoruz. Ana caddesi kovboy filmlerindeki kasaba caddelerini andırıyor. Merkezden uzakta gece gündüz fedailer tarafından korunan El Feth dış münasebetler binasındayız. Mütevazı mobilyalı, duvarları haritalarla kaplı odalarda İngilizce ve Fransızca konuşan fedailer tarafından karşılanıyoruz. Sorularımıza cevap veriyorlar ve isteklerimize uygun olarak program düzenliyorlar. Doğrusunu söylemek gerekirse bir komando hareketine katılma teklifimin dışında bütün isteklerimi kabul ettiler.

Şeria nehrinin doğu kıyıları yani şimdiki Ürdün, Filistin mukavemet teşkilâtı merkezleriyle dolu. Bu merkezlerin çoğunluğu da mukavemet teşkilâtının bel kemiği olan El Feth'e ait. Bazı ziyaretlerimizi, daha emin olması gerekmesiyle bir Land — Rover içinde geceleri yapıyoruz. Çoğu merkezin, arazinin elverdiği yerlerde toplantı yapılabilen mağaraları var. Bu

mağaralarda bol cephane ve silâh depo edilmiş. Fedailerin çoğu tahsillerini yarıda bırakmış talebeler; hukuk, ticaret ve edebiyat öğrencileri. Bunlardan batı Avrupa ülkelerinde okumışları, Nasır rejimini iyi bir «sosyalist örnek» olarak kabul etmiyorlar. Diğerlerinin çoğu Birleşik Arap Cumhuriyetinin yapısını devrimci nitelikte görüyorlar.

Bu merkezlerde bulunan fedailerin — askerî eğitimden sonra buraya gelmişlerdir — başlarında siyasi komser bulunmaz. Ancak bir sorumlu ara sıra gelerek fedailerle konuşur, tartışır, mes'eleleri açıklar gider. Bu merkezlerde yaşantı kamplardaki kadar sert koşullar içinde geçmez. Ama gene de göze batan bir disiplin vardır. Fedailerle konuşmalarımızda 1967 bozgununun onlar üzerinde oldukça tesirli bir sok yaratmış olduğunu görüyoruz. Çoğu Filistinliler, Haziran 1967 den önceki hayat şartlarını biraz da tevekkülle kabul ettikleri halde bugün, aynı şartlar onlara, kabul edilmesi güç olan ve kesinlikle reddedilen bir durum haline gelmiş bulunuyor. Filistin halkının vurucu gücü olan fedai komandoların, kendilerini mültecilerden daha imtiyazlı görmedikleri genel olarak farkediliyor. Fedailerde, bilinen komando zihniyeti yok. Onlar, mültecilerden yana savaşmanın ve onlarla birlik olmanın bilinci ve duygusu içindeler. Bu duygu, onların ilerde mültecilerle birleşeceklerinin garantisidir.

= Şeria nehrine 5 Km. kala =

İsrail'lilerin işgal ettikleri topraklara en yakın komando üsleri, işgal sınırı sayılabilecek Şeria nehrine 5 Km. civarındadır. Buralarda gündüzleri dolayan El Feth araçlarına Ürdün polisi müdahale etmez. Civarında bulunan Irak birlikleri çadırlarını kamufle etmiş olmalarına rağmen, askerlerin çadırların önüne astıkları rengarenk çamaşırları ta uzaktan insanın gözüne çarpıyor. Yollarda rastladığımız yakıt bulunmayan petrol istasyonları Ürdün'ün harpten bu yana geçirdiği ekonomik krizin belirtisidir. İsrail hava bombardımanlarıyla yerle bir edilmiş büyükçe bir köy olan El Şona'dan dürtünle bakıldığı zaman Şeria'nın ötesindeki Jaraş şehri gözükür. İsrail tarafından açık bırakılan Ellenbi köprüsünden Ürdün — Filistin arasında serbestçe gidis — geliş yapılabilir. Şeria'nın beri yanındaki tarafsız bölgenin yolun dışında kalan kısmı tamamen mayın döşelidir. Az ötede katı yapraklı ağaçların altında El Feth komandoları derin ve sağlam sığınaklar yapmışlar. Henüz 15 gün önce yapılmış olan bu sığınaklar, yerleri belli olur düşünceyle bir kaç güne kadar terkedilecektir. Bu kampların çevresinde ceep'ler üzerine monte edilmiş Çek ve Çin uçaksavar silâhları bulunmaktadır. Diğer karargâhlarda gördüğüm roket'lerden burada da var. 20 fedai'nin bulunduğu bu karargâh'ta gündüz beden — eğitimi, gece de baskınlar yapılır. Her baskından önce, fazla kayıp vermemek için keşif kolları çıkarılır. Ziyaretçilere verilen siyasi izahlar muhapt kim olursa olsun, hareketlerinin, doğrudan doğruya Yahudi halkına değil, Siyonist Yahudi devletine karşı olduğunu söylüyorlar. İsrail'liler, asırlarca oturdukları toprakları Filistinlilerin elinden alarak onları yurtsuz bırakmışlardır.

Bu genç fedai'ler ne düşünür, niçin döğüşürler? Kendi ağızlarından dinleyelim
«İsmail Sirhan, Fedai, 17 yaşında»

MUKAVEMETİ

Gérard Chaliand

— Ailem 1948 den önce Birsebi yakınında Zahiriya köyünde oturmuş. Köylü olan babamın 150 dönüm toprağı ve hayvanları varmış. Sonra Hebron'a göç etmişler. Orada çok güçlük çekmişler ama ben okula devam edebildim. 1967 de Siyonist'ler tarafından ikinci bir defa yine kovulduk. Orada kalabiliydik ama babam yabancı bir devlet uyruğı altında yaşamak istemiyordu. O yabancılar ki daha önce de toprağımızı almışlardı. Bu yüzden orayı da terkettik. Göç ederken dağ yollarında bombardımana tutulduk. Bir sürü insan öldü. Akrabalarımızın bir kısmı Hebron'da kaldılar. Şimdi onları görmemize imkân yok. Amman'a geldiğimizde eski tanıdıklara rastlarım ümidiyle şehri dolaşırken EL ASSİFA komandoları mensubu bir arkadaşına rastladım. Konuştuk. El Feth'in varlığını biliyordum. Onlara katılmak suretiyle ben de eylem'e geçmiş oldum. Sanırım ki El Feth memleketimi kurtaracaktır.

...Üç aylık eğitimden sonra muharip oldum. Kerame savaşına katıldım. İsrail hava kuvvetleri bütün şehri bombaladılar. Sonra İsrail askerleri tankları ve toplarıyla çok kalabalık bir şekilde nehri geçerek geldiler. 12 saat çarpıştık. Onlara meydanı bırakmadık. Ve İsrail'iler tanklarını ve kullandıkları NATO'ya ait silâhlarını bırakarak çekildiler. Şimdi kullandığım silâh, onlardan aldığım Belçika yapısı bir «Herstal» tüfeğidir. Burada siyasi komser'imiz yok. Geçen ay diğer birliklerden eğitim hocaları gelip yanımızda bir hafta kalarak bize «İhtilâl'i» anlattılar. Yahudiler'le Siyonist'ler arasında ne fark vardır? Yahudilik bir dindir. Onlara karşı bir hıncımız yok. Oysa Siyonist'ler, «emperyalist devletler'in» himayesinde topraklarımızı gasp ederek bütün dünyaya vatanımız olan Filistin toprakları üzerinde mukaddes hakları bulunduğunu ilân ederek yaptıkları kötülüğü haklı göstermeye çalıştılar. Fakat onların bu iddiaları doğru değildir.

«İbrahim Yusuf, Fedai, 16 yaşında»

— Ailem 1948 den önce Yafa'da yaşamış. Sonra Amman dağlarına gelmişler. Babam ayda 40 dinar (yaklaşık 1200 TL.) kazanırdı. 1967 de Amman'a geldik. Harbi doğrudan doğruya görmedik. 1948 de henüz doğmamış olduğumdan Filistin'i bana annem ve babam anlattılar ve mülteci olduğumuzu söylediler. 12 yaşına geldiğim zaman kendi kendime neden bir vatanım olmadığını sordum. Dünya'da vatan'sız insan olabilir mi? Herkese bu soruyu sordum. Bana, Siyonist'lerin kendileri yerleşmek için bizi vatanımızdan kovduklarını söylediler. Her gün radyolarda ve gazetelerde Arap Cumhuriyetleri ordularının gelip vatanımızı kurtaracağı haberini arardım. Seneler geçti, hiç bir Arap devleti bize yardım etmedi. Silâh bile vermediler bize. Filistin'li bir öğretmen gözlerimi açtı; dedi ki: — Biz Filistin'li vatanımızı kendimiz kurtarmalıyız; kimseden yardım beklemeden sadece biz. 1967 Haziranından sonraydı. Aynı öğretmen: «Arap devletleri emperyalistlere, güçlü devletlere bağlandılar. Biz kendimizi kurtaramazsak onlar bizi asla kurtaramaz». Şimdi ben kurtuluşumuzun sadece bize bağlı olduğunu biliyorum.

...El Feth'ten bahsedildiğini duymuştum. 1968 yılı başında El Feth'le temasın güç olduğu örgüt'e katılma isteğini bildirdim. Beni eğitip muharip yaptılar. Paraya ihtiyacı olanlara ayda 15 Dinar veriliyor. Babam ayda 40 Dinar kazandığı için ben bu parayı istemedim. Zaten

El-Feth komandoları eğitimde

babam kendi hesabına, gelirinin yüzde beşini El Feth'e veriyor. Tubas civarında Kerame savaşına katıldım. İggal altındaki topraklarımıza yaptığımız baskınların çoğunda bulundum. Oradaki kardeşlerimize iki defa dinamit ve mayın götürme görevini başardım.

= Küçük Aslan'lar: 10 ilâ 14 yaş arasındaki bu küçükler, babalarının sefaletini çekmek istemiyorlar =

Bu komando karargâhlarının dışında El Feth, 10 ilâ 14 yaş arasındaki çocukların muharip olarak yetişmeleri için politik ve askeri eğitim verilen iki kamp daha kurmuştur. Bunlardan El Baka mülteci kampı yanında bulunan Küçük Aslanlar kamp'ına gittik. Toplamı 350 kişi olan bu çocuklar, 175'er kişilik iki grup halinde bir grup sabah ve öteki grup öğleden sonra olmak üzere eğitim görüyorlar. Ailelerinden bir veya daha fazla kişinin El Feth mensubu olduğu bu çocuklar velilerinin izniyle bu kamplara alınırlar. Bu kampı iki öğretmen idare ediyorlar. Aşbal (Küçük Aslanlar) adı verilen bu çocuklar ayrıca okula gitmezler ve U.N.R.W.A. (Birleşmiş Milletlerin Mültecilere Yardım Teşkilâtı) okuluna giden çocuklar da «Aşbal» teşkilâtına alınmazlar. Okuma yazmayı kampta öğrenirler. Askeri, sportif ve siyasi eğitimlerini bu kampta gören «Yavru Aslanlar» gece yatısına çadırlarda oturan ailelerinin yanına dönerler. 7-8 ay önce örgüt'e giren bu çocuklar eğitimlerine devam edecek ve 15 yaşına geldikleri zaman fedai kamplarına katılacaklardır. Yavru aslanlar, kendi örgüt'lerinin dışında okula giden ve gitmeyen akranlarının arasında ulusal militanlığın savunuculuğunu yaparlar. Ziyaretini yaptığımız grup, haftanın her günü öğleden sonra günde 3 saat eğitim görüyor. Pazartesi: Çin mitralyözleriyle atış, judo, Filistin tarihi dersi. Salı: Göğüs — göğüse döğüş, mülteciler ve El Feth hareketi üzerine ders, futbol. Çarşamba: Tüfek atışı, Filistin tarihi, engelli koşu; Perşembe: Mitralyöz atışı, serbest spor; Cuma: 20 Km. lik yürüyüş; Cumartesi: Göğüs — göğüse döğüş, muharip konusu, tüfek atışı, siyasi eğitim; Pazar: Göğüs — göğüse döğüş, mitralyöz atışı, siyasi eğitim ve futbol.

Yavru Aslanların söyledikleri:

«Alaeddin, 14 yaşında»

«Eskiden hiç bir iş yapmazdım. Şimdi sa-

bahları okula, öğleden sonraları da kampa devam ediyorum. Ailem kamp'ın karşısındaki çadırlarda oturur. 1948 ve 1967 de iki defa oturdukları yerden kovuldular. Kimsenin tahammül edemeyeceği bir biçimde; yersiz, yurtsuz, çok güç şartlar içinde yaşıyoruz. Yağmur yağdığı vakit sular çadırdan sızıp, örtülerimizi de geçerek vücutlarımızı ıslatıyor. Yatağın içinde ne kadar büzülürsek büzülelim üşümekten kurtulamıyoruz. Vatanımızın kurtulması için fedailere katılacağım. Bu çekilmez hayata son verebilmek için her Filistin'inin komando'lara katılması gereklidir. Sabah okula gider, öğleden sonra ikibuçukta kampa gelirim. Tüfek atmaya, göğüs — göğüse döğüşmeyi, ağaca tırmanmayı, mania atlamayı, dağa tırmanmayı öğreniriz. Derslerimizde bize Filistin'i, kaybettiğimiz vatanımızı ve oradaki hayatımızı anlatırlar; vatanımıza karşı görevlerimizi anlatırlar. Zaten bunları anlatmasalardı bu kampa katılmazdım. Ailem beni, geleceği hazırlamam benim de nefret ettiğim bu sefil hayata son vermem için teşvik ediyor.»

= Hamid, 13 yaşında =

«Babam bir fedaidir. Annem, kızkardeşlerim ve küçük erkek kardeşimle kamp'ın karşısında otururuz. Hayatımız çok zordur. Yağmur yağdığı zaman su, çadırın içine akar. Kışın çok soğuk olur. Sert rüzgârlar estiği vakit kumlar yememiz için içine dolar. Piring, bazen sebze ve pek nadir et yeriz. 7 aydan beri bu kamp'ta çalışıyoruz. Daha önceleri vaktim boş geçirdi. Şimdi ben de arkadaşlarım gibi tüfek ve başka silâhları kullanmayı öğrenmiş bulunuyorum. Ve daha çok şey öğreneceğim. Çünkü İsrail'e karşı kuru lâfla mücadele edilemez. 1967 den önce ailem Jaraş'ta otururdu. Oradan da kovulduk. Bu nedenle şimdi El Feth'teyim. Neden öteki çocuklar bize katılmıyorlar biliyor musunuz? Çünkü onların aile durumları müsait değil: Bazılarının aileleri korkuyor; bazıları da, babaları harpte ölmüş olduğundan ailelerini geçindirecek işlerle uğraşmak zorundalar. Fakat gün geçtikçe daha kalabalık olacağız ve başka hiç bir Arap ordusuna muhtaç olmayacağız. 5 Haziran 1967 bozgunu bize, Arap ordularının bizim için hiç bir şey yapamayacağını öğretti.»

(x) Cezayir kurtuluş savaşının Martinik'li şair, ideolog'u.

Gençlik Oportünizmin sonu ve önümüzdeki meseleler

Oral Çalışlar

S.B.F. Sosyalist Fikir Kulübü Başkanı

Son F.K.F. Kurultayı Proleter Devrimcileri'nin az farkla da olsa kazanmasıyla sonuçlanmıştı. Önümüzdeki devrim adımının Millî Demokratik Devrim olduğu bilimsel sosyalizmin emrine kabul edildi ve seçilen yöneticiler bu stratejide ideolojik mücadeleye başladılar.

Proleter Devrimcileri'nin F.K.F. yönetimini ele geçirmeleriyle ideolojik mücadelenin şiddet arttı ve oportünizmin kaleleri devrimcilerin ideolojik bombardımanı ve sosyal pratiğin gücüyle bir bir yıkıldı. İdeolojik planda yıkılan oportünizm, hareketin içinde iyice yok oldu.

Oportünizmin kaleşi Siyasal Bilgiler Fakültesi de son Sosyalist Fikir Kulübü genel kuruluyla yıkıldı ve bozguna uğratıldı. Siyasal Bilgiler Fakültesinde bir «mürşit» gözüyle bakılan oportünizmin lideri Sadun Aren, oybirliğiyle kulüpten ihraç edildi ve onun arkasından 20 kişilik oportünist devrim çenebazı da atılarak, kulüp gerçek devrimcilerin var olduğu bir kale haline geldi.

Sosyalist literatürde terimler ve kavramlar

Daha önceki yazılarımızda üretim tarzından, bunu meydana getiren unsurlardan söz etmiş, tarih boyunca insan toplumunun beş üretim biçimi tanıdığını belirtmiştik. Biliyoruz ki, bütün bu üretim tarzları yeryüzünün her yerinde, her zaman birbirinin tıpa tıpa aynı olan kalıplara göre oluşmamıştır. Gene biliyoruz ki, üretim tarzlarını toplumun ekonomik alt-yapısı belirlerse de, aynı üretim tarzında şu ya da bu topluma göre değişen bazı özellikler görülmesine sebep olan yan tesirler de vardır. Birçok etkenlerin rol oynadığı toplum olaylarının elbette ki karışık ve karmaşık bir görünümü olacaktır.

Gene daha önce de belirttiğimiz gibi, örneğin bir toplumun feodal bir toplum olduğunu söylediğimiz zaman, o toplumda mutlaka yalnız feodal toplum özelliklerinin bulunduğu kastedilmeyoruz. Özellikler geçiş dönemlerinde, örneğin, kölelikten feodaliteye geçişte feodal ilişkilerle kölelik ilişkileri yan yana bulunabilmektedirler. O halde bir toplum biçiminden söz ettiğimiz zaman o belli toplumda genel ve hâkim olan öğelere göre tanımlama yapmamız gerekir.

Öte yandan yanıtıcı durumlar da hiçbir zaman eksik değildir. Örneğin tanık olduğumuz bir iddia, bir ağının salt kendini korumak üzere para ile adam kiralamasının bir ücretli emek sayılmasına ve kapitalist bir ilişki olarak kabul edilmesine dayandırılmaktadır. Bildiğimiz gibi üretim tarzı tanımlamasında etken olan ilişkiler üretim ilişkileridir, üretime değgin ilişkilerdir, yani maddi servetlerin üretilmesi süreci içinde insanların birbirleriyle olan ilişkileridir. Bu ilişkileri anlamak için de üretim araçlarına kimin ve ne şekilde sahip olduğu sorusunun cevabını doğru saptamak gerekir. Bu bakımdan da, doğru bir değerlendirmeye varabilmek için üretim tarzlarının genel karakterlerini, temel ve ayırd edici özelliklerini iyi bilmek gerekiyor. Onun için tarihin kaydettiği 5 üretim tarzını genel çizgileriyle yeniden gözden geçirmenin yararlı olacağı kanısındayız.

İLKEL KOMÜNAL TOPLUM

Yabancı dildeki kitaplar bu toplumu, toplum sözcüğünün karşılığı olan sözlerle değil de topluluk, cemaat olarak adlandırıyorlar. Bu toplum biçimine 'İlkel komünist toplum' denildiği de olmuştur. Bu benzetme, yalnız, ilkel toplumda insanın insan tarafından sömürüsünün olmaması, sınıfların bulunmaması, özel mülkiyetin bilinmemesi, toplum üyelerinin eşitliği bakımından yerinde sayılabilir.

İnsan türü, insanımsı maymunlar evresinden de geçip günümüzün insanına benzemeye başladığı, örneğin Neanderthal-adamı öncesi dönemde göçebe sürüler halinde yaşıyordu. Bu ve daha sonraki ilkel çağlarda insanlar doğa karşısında çok güçsüz bir durumda oldukları için, kendilerini doğa afetlerine, komşu ve düşman topluluklarının, yabancı hayvan-

Üretim tarzları (1)

ların saldırılarına karşı korumak için olsun, maddi servetlerin doğadan elde edilmesi (örneğin bir hayvan yakalamak) kolektif çalışmayı gerektirdiği için olsun, hep bir arada yaşıyorlardı. Üretici güçlerin seviyesi ve insan emeğinin verimliliğinin çok düşük olması bunu zorunlu kılıyordu. İnsan az-çok raslantılara bağlı olarak hayatını sürdürebiliyor, bulduğu yerde ortak çaba ile elde ettiğini ortaklaşa tüketiyor, eşit paylarla üleştiriyordu. Bu toplu hayat insanların biriktirdikleri çalışma tecrübe ve alışkanlıklarını yeni kuşaklara aktarmalarını yani her yeni kuşağın bu birikime katkıda bulunmasını sağlıyordu.

Üretici güçlerin gelişmesiyle insan, en zorunlu ihtiyaçlarını karşılayacak miktarın üstünde bir üretim elde etme durumuna gelince topluluğun bütün üyelerinin doğrudan doğruya üretime katılmaları zorunluluğu ortadan kalkıyor; cins ve yaşa göre, yani kadınları, yaşlıları ve çocukları zor uğraşlardan başışık tutan ilkel iş-bölümü gerçekleşiyor. Böylece ilkel göçebe kalabalığı yerine ortak çalışma, doğal iş-bölümü ve ortak görevlerle kan bağına dayanan daha sağlam bir birlik kuruluyor. Bunlara gens ve çoğul olarak gentes diyoruz. Yani, kan akrabalığına dayanan geniş ilkel aile.

İlkel topluluğun bütün üyeleri üretime eşit ünvanlarla katılıyorlardı ve gerek âletlerin gerekse çalışma ürünlerinin ortaklaşa sahibi bulunuyorlardı. Bu yüzden, ilkel komünal toplumda üyeler arasında şartlar ve servet bakımından eşitsizlik yoktu. İlkel toplum sınıfsız ve insanın insan tarafından sömürsünün bulunmadığı bir toplumdur.

Bazı iç ya da dış zorunluluklar gens'lerin (gentes) klanlar ya da daha geniş olarak kabileler halinde birleşmelerini gerektirdi. Böylece kabile mülkiyeti meydana geldi. Klanlar kendi içlerinde kan akrabalığı gens'leri halinde bölünmeleri muhafaza ediyordu. Her klan kendi iç meselelerinde büyük bir bağımsızlığa sahipti. Örneğin, kendi av sahalarının mülkiyetini elinde bulunduruyordu. Daha büyük bir ortaklık olan kabilenin doğuşu, kolektif mülkiyeti genişletmekten başka bir şey yapamadı, çünkü üretici güçlerin seviyesi üretimin kolektif ve dolayısıyla mülkiyetin de kolektif olmasını gerektiriyordu. Üretim ilişkileri de bu esasa göre kurulmuştu. İlkel topluluk düzeninde, devlet mekanizması uzakta ya da yakından hatırlatan kurumlar yoktu. Topluluğun yönetimi «klan demokrasisi» ilkesine göre, yani klan ya da kabilenin bütün üyelerinin kamu işlerinin yürütülmesine eşit olarak katılması ilkesine göre gerçekleş-tirilmekteydi.

Oportünizmin devrimci hareketten temizlenmesi ve proleter devrimcileri'nin S.B.F. deki hâkimiyeti, sosyalist olsun olmasın anti-emperyalist gençlerin emperyalizme ve onun işbirlikçilerine karşı dayanışma ortamını oluşturdu. Bu güçlü anti-emperyalist dayanışma, doğru hedeflere yönelen ve doğru sloganları kullanan proleter devrimcilerinin başarısıdır.

Bu mücadele C.H.P. tabanındaki tutarlı anti-emperyalist çizgiyi izleyen gençleri harekete geçirdi ve ortanın solu derneğinde ipleri gerici parlamenterlerin elinde olan yöneticiler devriler, gerçek Kemalist eğilimi temsil edenler yönetime geldiler.

Bu gelişmeyi Proleter devrimcileri iyi değerlendirmeli ve tek görevlerinin kendi özörgütlerini arındırmak olmadığını, anti-emperyalist kavga da ittifak kuracakları küçük burjuva örgütlerinin de gerçek anti-emperyalist yöneticilere kavuşması yolunda mücadele etmeleri gerektiğini de bilmelidirler.

Biz proleter devrimcileri toplumun bütün sınıfları ve örgütleriyle temas kurar, oradaki anti-emperyalist kadroların işbaşına gelmeleri için çalışırız. Yoksa, küçük burjuva örgütlerinin başına tutarsız ve emperyalizmin işbirlikçisi hainler gelsin, bizde böyle küçük burjuva tabanı kendi örgütümüze çekelim diye diye yanlış bir yoruma kapılmayız. Çünkü her sınıfın örgütünün yöneticisi belli ölçülerde kendi tabanını etkiler ve sürükler. Sınıfların ittifaka girişlerinde örgüt yönetici kadro ve şeflerinin etkisi büyük olur. Öyleyse, toplumun proleter olmayan bütün sınıf ve tabakalarının örgütlerinin başına, mücadele aşamalarımızda müttefik olabilecek kişileri getirmek çabasına katılalım. Oportünizmin birini yokerken diğerlerinin doğmasına fırsat vermeyelim.

Bağımsızlık ve Demokrasi kavgasında meseleleri halk kitlelerine maletmek sorumluluğunu taşıyoruz. Bu yoldaki çaba ve başarılarımız bizi sapmalardan koruyacaktır. Gerçek sosyalistler toplumun bütün sınıf ve tabakalarına etkili oldukça ve proleterayla sıkı bağlar kurdukça görevlerini yaptıklarına inanırlar.

Kendi örgütümüzü oluştururken, diğer sınıf ve tabakalarla da ittifaklar kuralım, ancak bu yolla proletaryanın öncülüğünden ve onun öncülüğündeki devrimlerden bahsedebilir ve bu devrimlerden başarılı çıkabiliriz.

Tam Bağımsız ve Gerçekten Demokratik Türkiye için, bütün devrimcileri millî cepheye toplamak için varız, savaşacağız.

S.B.F. Sosyalist Fikir Kulübü Başkanı

ORAL ÇALIŞLAR

Yeni kurtuluş savaşımız ve dünümüz

Mehmet Latif Güvercin

Bu yazımızda I. Millî Kurtuluş Savaşıyla Yeni Kurtuluş Savaşımızın nesnel koşullarına; iki kurtuluş hareketinin benzer ve farklı yönlerine değinmeğe çalışacağız.

NEREDEN NEREYE?

Önceki hafta I. Millî Kurtuluş Savaşımızın 50. yılıydı. Ülkemizde bugünkü durum 50 yıl öncesinden hiç farklı değil. İlerleme yolundayken ayakımız bir kaymış, kayış o kayış... 1942 den bu yana karşı devrimlerle —ki bunlar aynı zamanda anti-Kemalist niteliktedir— (1960-61 dönemi hariç) işbirlikçiler tarafından ABD emperyalizminin kucağına ve 1919 öncesi çukura bir itilmişiz, itiliş o itiliş... Şimdi hem kaybettiğimiz zamanı telâfi etmek, hem de bu çukurdan daha ileri aşamalara geçmek zorundayız.

O GÜN VE BU GÜN

1919 öncesi durumumuzla günümüzü karşılaştırmak bugünkü mücadelemize ışık tutacaktır.

● I. Millî Kurtuluş Savaşımızın niçin, kime karşı ve kimlerle yapıldığını Mustafa Kemal Paşa'nın ağızdan dinleyelim: «Biz... istiklâlimizi emin bulundurmak için heyeti umumiyemizce, heyeti milliyemizce bizi mahvetmek isteyen emperyalizme... ve bizi yutmak isteyen kptalizme karşı heyeti milliyeye mücadeleyi calz gören... insanlarız.»

Yeni Kurtuluş Savaşımızda da ABD emperyalizmine karşı aynı mücadeleyi, savaşı «heyeti milliyeye» vermek durumundayız.

● O günün düynü umûmiyesinin yerini bugün konsorsiyum gibi kurumlar almıştır. «İstiklâlin tamamiyeti ancak istiklâlî mali ile olabilir.» diyordu Mustafa Kemal... Bugün mali bağımsızlığımız tamamen zedelenmiştir.

● O günlerde iktisadımız yabancıların elindeydi. Bugün de iktisadımız (ve buna bağlı olarak sosyal hayatımız) aynı duruma düşürülmüştür. Montaj sanayii, ambalaj sanayii, ortak pazar çabaları, yabancı sermaye egemenliği, özel okullar v.b. buna örnektir. O günler bu konuda «Bünye devleti yaşatmak için harice müracaat etmeksizin memleketin menabii varidatıyla temini idare tedbirlerini bulmak lâzım ve mümkündür.» diyordu Mustafa Kemal. Bugün bu söz anlamından hiç bir şey kaybetmemiştir.

● O günlerde başta vatan haini, işbirlikçi Vahdettin olmak üzere Amerikan-İngiliz emperyalizmine uşaklık eden gayri-milliler egemendiler. Ama bu egemen ittifak halkımızın, Mustafa Kemal'in önderliğinde «istiklâlî tam», yani «... siyasi, mali, iktisadi, adli, askerî, harsî ve ilâ... her hususta istiklâlî tam ve serbestii tam» için savaşına ve zaferine engel olamazdı. Olamadı da... Çünkü uluslar kendi kurtuluş savaşlarında asla yenilmezler.

Bugün de ABD emperyalizmiyle işbirliği eden gayri-milliler, yani işbirlikçi burjuvazi ve feodal ağalar egemen durumdadır. Hattâ bunlar halkımıza ve T.B.M.M.'ne haber vermeden 54 den fazla ikili anlaşma da imzalamışlar; 30 bine yakın ABD askerini, 100 den fazla üs ve tesise yerleştirmişler; 35 milyon metre-kare toprağımıza ABD bayrağını diktirmişler, Türkiye'yi askerî ittifaklara sokmuşlardır.

Yani bugün yurdumuzda ABD emperyalizmi gayri-millilerin, işbirlikçi burjuvazi ve feodal ağaların sayesinde serbestçe kol gezmektedir.

Yapılacak olan YENİ KURTULUŞ SA-

VAŞINI vermektir bu durumda.

Yeni Kurtuluş Savaşımız:

a) ABD emperyalizmi ve içimizdeki ortaklarına karşı bütün ulusça savaşmayı, yani millî-devrimi;

b) Köylülerin demokratik mücadelesinin zaferini, yani demokratik devrimi;

c) Yeni Kurtuluş Savaşımızı yalnız millî meselemiz olarak değil, dünya halklarının kurtuluş mücadelesinin bir parçası olarak ele almayı;

d) Yeni Kurtuluş Savaşımızın hem ideolojik ve hem de güç olarak Türkiye Proleteryasının öncülüğünde verilmesi gereğini;

e) Yeni Kurtuluş Savaşımızın sonunda, Millî-Demokratik Devrimi gerçekleştirdikten sonra nihai hedefi, sosyalist devrimi gerçekleştirmeyi içerecektir.

ŞAFAK SÖKERKEN :

Yeni Kurtuluş Savaşımızın meşalesi yalınmıştır. Halkımız işçisiyle, köylüsüyle, devrimci gençliğiyle, aydınıyla, Mustafa Kemalci ve devrimci geleneğini büyük bir tutkuyla sürdüren ordusuyla anti-emperyalist ve anti-feodal cephedeki, millî kurtuluşçu cepheye yerini gün gün doldurmakta, sıkılaşmaktadır.

«Onurlu ve şerefli bir ulus olarak yaşamak» için «YA İSTİKLÂL YA ÖLÜM!» diyoruz.

TAM BAĞIMSIZ VE GERÇEKTEN DEMOKRATİK TÜRKİYE için MİLLÎ-DEMOKRATİK DEVRİM mücadelemiz gün gün kızmakta ve halkımıza malolmaktadır.

Şafak sökmüştür. Yeni Kurtuluş Savaşımız ve bütün devrimci güçlere başarı dolu olsun. Sonunda ZAFER, BİZİM; EZİLEN HALKLARIN; EMPERYALİZME KARŞI DÖVÜŞEN DÜNYA HALKLARININ OLACAKTIR.

YAŞASIN YENİ KURTULUŞ SAVAŞIMIZ...

YAŞASIN TAM BAĞIMSIZ VE GERÇEKTEN DEMOKRATİK TÜRKİYE!..

TÜRK SOLU'nun

2. Cildi Çıktı

26 Sayı 35 lira

İstek üzerine ödemeli
gönderilir

Adres : BABİALİ CAD. NO. 29 CAĞALOĞLU — İst.

İŞÇİ-KÖYLÜ

gazetesi

- İşçi sınıfının devrimci mücadelesini güçlendirmek
- Feodal kalıntılara karşı demokratik köylü mücadelesini desteklemek ve hızlandırmak
- İşçi ve köylülere sınıflarının dost ve düşmanlarını tanıtmak
- Emperyalizme karşı halkımızın millî bilincini güçlendirmek
- Devrimci güçlerle işçi ve köylü kitleleri arasında organik bağlar kurmak

için çıkıyor.

EMPERYALİZM VE YERLİ UŞAKLARI DIŞINDA BÜTÜN YURTSEVERLERİ İŞÇİ-KÖYLÜ'NÜN MÜCADELESİNE KATILMAYA ÇAĞIRIYORUZ.

- İŞÇİ-KÖYLÜ İLE BAĞ KUR.
- İŞÇİ-KÖYLÜ'YÜ TANIT VE YAY
- İŞÇİ-KÖYLÜ'YE BAĞIŞTA BULUN.
- BAĞIŞ TOPLA, DESTEKLE.

Adres: AYDINLIK dergisi
Süleyman Sırrı sokak 2/12
YENİŞEHİR-ANKARA

Affedilmiyecek olanlar ...

Bora Gözen

CHP yönetici kliğinin karşı devrimci saf-larda yer alışı, bu arada kendi siyasi mevkii-ni tehlikeye sokmayı göze alamayan Ecevit'in bu eyyamcı politikaya dört elle sarılışı bazı der-gi yazarlarını gene yanlış yorumlar yapmaya, giderek hiç de isabetli olmayan davranışlara it-miştir. Örneğin söz konusu yazarlar, Ecevit'in bir konuşmasını kendi yanlış yorumlarının ka-nıksayarak iktibas etmişler ve devrimci strate-jinin iflâs ettiğini iddia etmişlerdir.

Bu iddia sahipleri şimdi şu iki noktayı iyice kafalarına yerleştirmelidirler.

1 — İkide bir «Sosyalist açıdan» diye ca-nına okudukları teoride, yani Marksist teoride, kişiler ve örgütler ancak ve ancak temsil et-tikleri toplumsal güçlerin nitelikleriyle değeri-lendirilirler.

Yâni bir Ecevit ve başında bulunduğu si-yasi parti, dönüştürücü ve millîci olma eğilimin-deki küçük burjuva bürokrasisinin içinde yaşı-dığımız tarihsel andaki politik temsilcisi olabi-yorsa, küçük tarım üreticisinin, yâni orta köy-lünün anti-feodal, demokratik hareketinin için-de yaşadığımız tarihsel andaki politik temsilci-si olabiliyorsa, devrimci saflardadır. Ve ancak bu durumda Ecevit ve partisi, sınıflararası güc-birliğinin pratikteki çözümü olan, sınıfları tem-sil eden örgütler arasındaki gücbirliğinin bir ögesi, bir üyesi olurlar.

Bunun dışında eğer Ecevit, İnönü'nün ya-macında partideki mevkiiini kaybetmeme uğru-na ve iktidar hayali içinde, işbirlikçi sermayenin «güler yüzlü» temsilcisi olmayı kurnazlık sayıp, devrimci saflara sırtını dönerse, o takdirde bir Demirel'den, bir Bayar'dan farkı kalmaz ve devrimcilerin en amansız eleştirilerine hedef olur.

Kişilerin böylesine kolay saf değiştirebilme özellikleri yanında, sınıfların saf değiştirebilme-si, daha temelde değişiklikleri gerektirir. Kişi-lerin karakter zaafiyetinden doğan dönemlikleri, sınıfların genel davranış ve tutumlarını temel-de etkileyemez.

Yâni küçük tarım üreticisinin demokratik hareketi, küçük burjuva bürokrasisinin millîci eğilimi, Ecevit'in karşı devrimci saflara mey-etmesiyle önlenilecek değildir. Aksine, CHP

nin yönetici kliğinin basit politik hesaplarla iş-birlikçi sermayenin yanında yer alışı, bürokrasi-nin ve köy küçük üreticisinin CHP içindeki mücadelesini arttıracak ve giderek, ya yeni li-derlerin doğmasına zemin hazırlıyacak, ya da bu güçler, yeni politik örgütlerde temsil edile-ceklerdir.

İşte bütün bu oluşumlar devrimci teorinin iflâs ettiği anlamına gelmez. Ancak bir şartla: Sınıfların genel davranışını, kişilerin bireysel davranışlarına indirgememek şartıyla.

Dahası var; Proleter devrimcileri, sonuna kadar devrimci olan proleteryanın dışındaki tüm sınıfların, devrimci eylemde zaman zaman kararsızlık gösterebileceklerini hesaba daima katarlar. [Bu konuda gerekli yayın bu dergide defalarca yapılmıştır.] Ancak bu kararsızlık ve yalpalama onlarındaki tutumları dahi oportünist-lerden farklıdır. Proleter sosyalistleri, kararsız-lık gösteren sınıfların bu davranışlarını bir yan-dan en amansız biçimde eleştirirken, diğer yan-dan da bu davranışlarını anlamaya ve onları tekrar anti-emperyalist ve anti feodal mücade-le-yi kazanmaya çalışırlar.

2 — Gelelim ikinci noktaya, yâni Ecevit'in konuşmasının neyi kanıtladığı noktasına.

Anlaşılan Ant'çılar, Ecevit'in gönderdiği «Sevgiler» in yönünü pek tâyin edememişler-dir. Ve bizim, bu konuda kendilerine yardım et-memiz gerekmektedir.

Ecevit'in Ant'ın geçen sayısının (sayı 126) son sayfasında iktibas edilen konuşmasında, Ant'çılarını birini gizlemek istediği, ama dikkat-li bir okuyucunun gözünden kaçmayacak iki yön vardır. Bunlardan birincisi, millî demokratik devrimi savunan proleter devrimcilerini hedef almakta, diğeri ise Ant'çılarının ve diğer opor-tünistlerin savunduğu ideolojik görüşleri savun-maktadır.

Ecevit Ant'ta iktibas edilen konuşmasında şöyle demektedir:

«CHP ile beraber olmayıpta, onu kendi amaçları için kullanmak isteyen bizim düşmüz-da bazı sol çevreler, birkaç aydır bize büyük bir kurgunluk içinde idiler. Çünkü akıllarınca ge-niş cephe stratejisi içinde bizi kullanıp sonra kozlarını paylaşacaklarını sanıyorlardı.»

Kimdir acaba Ecevit'in bahsettiği CHP dışındaki sol çevreler? Hiç şüphe yokki, millî de-mokratik devrimi savunan proleter sosyalistleri. Kimdir Ecevit'in bu hüsmü? Gene şüphe yokki onlara, yâni proleter devrimcilerine. Ecevit bunlara daha sonra şunları söylemektedir:

«İnanıyorum bir dâvada işbirliği yapabili-riz. Fakat CHP ile işbirliği yapacaklar, bizim şartlarımıza uymak zorundadırlar. Biz onların şartlarına uymayız. Bizim şartlarımıza uyarak işbirliği yapmak isteyenler varsa gelirler işbir-liği yaparlar. YOKSA BİZİM OMUZUMUZA BASARAK, BİZİ KENDİ PEŞLERİNDE SÜ-RÜKLİYEMEZLER.»

Bu son cümle, proleter devrimcilerinin CHP'nin dümen suyunda olduğunu iddia etmek hatasına düşer. Ant'çılara ithaf olunur. Bu son cümle, devrimci eylemin asgari programında direnen proleter sosyalistlerine karşı, onları, emperyalizmle uzlaşan kendi rota-larının dümen suyuna sokamayan Ecevit tara-fından söylenmiştir.

Bu, konuşmanın birinci yanıdır. Yâni dev-rimcilere yöneltilen hüncü ifade eden yanı.

Ancak Ecevit yalnız bunları söylememiştir. Ecevit bir de Ant'çılara ve diğer oportünistlere şöyle seslenmiştir:

«Yine bu dâva aydın bürokrat egemenliği-ne veya gerçek halk egemenliğine taraftar olan-lar arasındaki mücadeledir. Gidenler aydın-bü-rokrat egemenliğinden yana olanlar, kalanlar halktan yana olanlardır.» (Ant sayı 126 say. 16 s. 3)

Bu sözler Ant'çılarının kulağına yabancı gel-mese gerek. Bu ayırım «Batıcı-lâik bürokrat ile doğucu-islâmîci halk cephesi ayırımına tıpa-tıp uyan bir ayırım değil midir? Ve Ecevit, bu bilimsel (!) görüşün savunuculuğunu yapan Ant'çılarla aynı telden çalmamakta mıdır? Hiç şüphesizki evet. Ancak, dahası da var;

Ecevit konuşmasının sonuna doğru şu söz-leri de sıralamıştır:

«Bir kısım aydınlarımız eski Osmanlı alış-kanlığı ile halktan kopmuş insanlardır. Marks Türkiye'de doğsa idi, sınır ayırımı proleter ve burjuva diye değil, halk ve aydın diye yapardı.»

Ecevit bu sözleriyle Ant'ın 3. baharında edindiği «ideolog» u İdris Küçükömer'i, Türki-ye'nin modern «Marks» ı ilân etmemekte midir?

Ve dahası var:

İdris Küçükömer Ant'ın son sayısının 7. sayfasında 4 no.lu bölümde «TİP'in bugünkü yö-neticileri ve parlamenterleri gerek cenaze ola-yında ve yüksek hâkimlerin yürüyüşünde, gerek generallerin «anayasayı sadece biz değiştirebili-riz» der gözüken son tutumu karşısında hangi anayasayı, hangi çeşit devrimi savunuyorlar? Bize göre iki bürokrat'ın reyini kazanırken kit-leleri kaybediyorlar» diyerek, TİP yöneticilerine Ecevit'in yolunu tavsiye etmektedir.

Şunu kesinlikle söyleyelim ki, karşı devrim-ci saflara yönelen bir Ecevit'in, hüsmünü prole-ter sosyalistlerine yönelmesi ne kadar doğalsa, gene aynı Ecevit'in karşı devrimci saflara ge-çerken oportünistlerle ağız birliği etmesi o ka-dar doğaldır.

Ancak yine de Ecevit'in yukarıda açıkladı-ğımız davranışları belirli bir ölçüde mazur gö-rülebilir. Zira Ecevit hiç bir zaman sosyalist olduğunu iddia etmemiştir. Ya aynı davranış-bilimli olarak sosyalizm maskesi altında yap-maya kalkışanlar? İşte affedilmiyecek olanlar onlardır.

Yeni kitaplar

N. Yılmaz

Halk Savaşında Temel Taktikler ..

Mao Tsetung'dan En-gin Atalay çevirisi. Ser Yayınları. Kitabın adından da anlaşılacağı gibi, tamamen gerilla savaşındaki taktik sorunlar ele alınmış. Örgütlenme, baskınlar, pusular casusluk eğitim ve politik eylem gibi bölümlere ayrılmış. Son bölüm olan politik eylemde: «Bir gerilla birliğinin savaşma gücü yalnız askerlik, sanatıyla belirlenmez. Politik bilincin, politik etkinliğin, geniş halk kitlelerini harekete geçirmenin, düşmanın halkla ilişkisini kesmemenin ve liderliğini geniş halk kitlelerine benimsetmenin eylemdeki rolü askerlik sanatından daha önemlidir.» deniliyor.

Bitmemiş Devrim..

Isaac Deutscher'den Seçkin Çagan çevirisi. Ha-bora Kitabevi yayını. Sovyet tarihi uzmanı olan yazar, 1917-1967 dönemindeki Sovyetler Birliği'ndeki uygulamayı ele alarak: «Bizim çağımız ve bizim kuşağımız için, Rus devriminin anlamı ve önemi nedir? Uyandırdığı umutları doyurabilmiş midir, yoksa doyuramamış mıdır bu devrim?» sorularını soruyor ve bunları kendi açısından cevaplandırıyor. Isaac Deutscher'in görüşlerine tümüyle hak vermek mümkün değildir.

Tekzip :

Türk Solu Dergisi Yazı İşleri Müdürlüğüne,

İstanbul

22.4.1969 tarih ve 75 sayılı «TÜRK SOLU» Dergisinin II inci sayfasında AHMET KAHRAMAN ismi ile yayınlanan «ODTÜ» baskınında polislerin dövdüğü gazeteci anlatıyor. COPLU DEMOKRASİ» başlıklı haber gerçeklere aykırı ve tamamen asılsızdır. Şöyle ki;

Orta Doğu Teknik Üniversitesi Rektörlüğünün 12.4.1969 tarihli yazılı talebi ve Mahkemeden alınan arama kararına istinaden önde Jandarma, arkasında yardımcı kuvvet olmak üzere Polis olduğu halde, ODTÜ Üniversitesini işgalci öğrencilerden geri almak üzere Üniversiteye girilmiş ve görev sona erdirildikten sonra toplum polisi geri çekilerek istirahat beklemeye başlamıştır.

Toplum polisi istirahat halinde iken olay mahalline gelen Akşam Gazetesi muhabiri durum hakkında bilgi istemiş ise de, ilgililer zamanı gelince bilgi verileceğini bildirmişlerdir. Adı gecenin simit yiyen toplum polislerinin resmini çekerken «Satılmış köpekler, simidi ağzına götür de öyle pozunu çekeyim, vazifenin karşılığı efendin sana simit mi ikram etti, salyalarınızı silin pis köpekler» diyerek hakaret etmesi üzerine, memurlar kendilerine hakaret edilmemesini istemişler, ancak Ahmet Kahraman devamla «Türkiye'de toplum polisini tanıyan herkes, hem de ağır bir şekilde hakaret etmekte. Sizler fruko Sükân'ın askerleri değil misiniz? Sizler satılmış şahıslar değil misiniz?» demiştir. Polislerin dâvacı olacaklarını bildirmesi üzerine de Akşam Gazetesi muhabiri «Şunu bilin ki yargıçlar polisin dâvacılığını ve tanıklığını ciddiye almıyor, sizler satılmış köpeklersiniz, köpeğin dâvası, şahitliği de olmaz» şeklinde hakarete bulunmuştur.

Tahkirde bulunan polislerin dâvacı olmaları üzerine taraflar muntika Jandarma karakoluna sevk edilmiş ve oradan da 18.4.1969 gün, 2599 sayı ile C. Savcılığına gönderilmişlerdir.

Basın Kanununun ilgili hükümlerine göre bu cevap ve düzeltme yazımın aynı sahife, aynı sütun ve aynı puntularla neşrinin rica ederim.

Sabahattin Çakmakoglu
Ankara Valisi Y.

Toplum Polisinin yeni marifeti

Son stadyum o'ayında sahaya giren seyirciyi toplum polisi geliş güzel toplamıştır. Gazeteciler de bu günlük olayın fotoğraflarını çekmek istemişlerdir. Toplum polisi seyircileri bir yana bırakıp çullandır gazetecilerin üzerine.. yer misin yemez misin. Hastahanelik ederler. İçişleri Bakanı da toplum polisini öven bir demec döktürür...

Anayasanın dibacesini değiştirme niyetleri reaksiyoner partilerin kursaklarında kalmıştır ama, aynı Anayasanın AP iktidarı tarafından hiç değişikliğe lüzum görülmeden işlemez hale sokulan, ya da tersine işletilen bir yığın maddesi daha vardır.

Örneğin toplum polisinin Anayasanın Temel Haklar ve Ödevler bölümünün 14. cü maddesini ihlâl etmediği gün enderdir.

Kimseye eziyet ve iskence yapılamaz.

İnsan haysiyetiyle bağdaşmayan ceza konulamaz.

Sonra Anayasanın bir bütün olduğunu hatırlatmakta yarar vardır. Ha dibace ihlâl edilmiş, ha 14 üncü madde rafa kaldırılmış; önemli bir nitelik farkı yoktur arada.

Atatürkçülük Derneği Tüzüğü

A) Derneğin adı ve merkezi :

1 — Merkezi: Konya'dır. Adı: Atatürkçülük Derneği. Adresi: Pirebi Yöresi Emir Zahit Sokak No: 16, Konya.

B) Derneğin Amacı :

2 — Atatürk devrimlerini korumak, savunmak, ilkelerini yaymak ve anti emperyalist, anti reodal uğraşı yürütmek Derneğin en belirgin amacıdır. Siyasal partilerle ilişkisi yoktur.

3 — Dernek bu amacını gerçekleştirmek için:

Adı, Soyadı	Tabiyeti	Mesleği
Abdullah Özcan	T.C.	Öğrenci
Kemal Soysal	T.C.	Öğrenci
Fikret Soysal	T.C.	İşçi
Sadettin Saygı	T.C.	Öğrenci
Hasan Zorlu	T.C.	Öğrenci
Mehtap Güçlü	T.C.	Öğrenci
Cahit Bozalp	T.C.	İşçi
Hayrettin Bozalp	T.C.	İşçi

D) Derneğin Şubeleri nasıl açılır, idaresi ve temsil yetkisi :

5 — Dernek gerekli görülen yerlerde şubeler açabilir. Şube tüzüğe uygun hareket etmek zorundadır.

E) Derneğe Girme :

6 — Kanunî koşullara uygun olan herkes üye olabilir. Üye, üye kayıt fişini doldurmak, 10 TL. bağış vermek ve her ay en az 5 TL. ödenti vermekle yükümlüdür. Üyenin üyeliği Genel Yönetim Kurulunun, şubelerde Şube Yönetim Kurulunun kararıyla kesinleşir.

F) Dernekten Çıkarılma :

7 — Genel Yönetim Kurulunun kararıyla üye üyelikten çıkarılır.

G) Dernekten Çıkma :

8 — Üyeler Yönetim Kuruluna yazılı bildirim yaparak Dernekten çıkabilirler.

H) Derneğin Organları :

a) Genel Kurul :

1 — Teşekküllü, yetkisi ve toplanması:

9 — Bütün üyelere oluşur. Şubeler açıldığında 10 kişiyi bir delege temsil ederek Genel Kurul oluşturur. Genel Kurul her yıl Ağustos ayında toplanır. Olağanüstü hallerde de toplanabilir. Genel Yönetim Kurulunca toplantıya çağırılır. Ve yine üyelerin 1/5 i ile toplantıya çağırılır. Genel Kurula yarımından fazla üyenin gelmesiyle toplanıp karar alabilir. Birinci toplantıda yukarıdaki nispet sağlanamazsa ikinci toplantıda bulunanların 2/3 nin oyuyla karar alabilir.

10 — Derneğin feshi ve tüzüğün değiştirilmesi üyelerin 2/3 ünün çoğunlukla karar vermesiyle olur.

İ) Genel Yönetim Kurulu :

11 — Genel Kurulca seçilir, 7 asil üye ve 3 yedek üyeden oluşur. Yönetim Kurulu kendi arasında; bir başkan, bir sekreter ve bir de sayman seçer. Bunlar bir yıl için seçilirler.

a) Yetki ve Ödevleri :

12 — Üyelere yetki ve ödevler verir. Amaca ulaşmak için bütün kanunî işleri yapar, Genel Kurul toplantıya çağırır. Derneğin defterlerini tutar, üyelerin dileklerini Genel Kurula sunar. Derneğin parasının dışındakileri bankaya yatırır. Gerekli yerlerde şubeler açar.

b) Toplanması :

13 — Gerekli gördüğü her an toplantı yapar. Ayda en az bir defa toplantı yapması zorunludur.

a) Gerçekten Atatürkçü olan, yukarıdaki amaçları benimseyen kimseleri ve müesseseleri aydınlatmak için; konferanslar tertipler, temalar yapar, gazete, bildirim ve broşürler yayımlar.

b) Çıkarı Derneğe ait olmak üzere eğlenceler, geceler tertipler.

c) Dernek üyeleri arasında Derneğin amacını güden teorik eğitimler yapar.

C) Derneğin Kurucuları :

4 — Derneğin kurucuları sekiz kişi olup; bunların ad ve soyadları, ikametgâhları aşağıdadır.

İkametgâhları

İhsaniye Mah. Şair Gubari Sok. 23/A	Konya
İhsaniye Mah. Şair Gubari Sok. 23/A	Konya
İhsaniye Mah. Şair Gubari Sok. 23/A	Konya
Devri Ced't Mah. Hüsnüaşk Sok. No: 6	Konya
Devri Ced't Mah. Hüsnüaşk Sok. No: 6	Konya
Feritpaşa Cad. Keten Apt. Kat: 4	Konya
Karaman Cad. No: 19	Konya
Karaman Cad. No: 19	Konya

Toplantıya iki defa üst üste gelmeyen üye, Genel Yönetim Kurulundan düşer. Karar alabilmesi için en az 5 kişi olması gereklidir.

K) Denetim Kurulu :

14 — Genel Kurulca seçilen 3 üyeden oluşur. Kurulları denetler, gider ve gelirleri inceler.

L) Onur Kurulu :

15 — Genel Kurulca seçilen 3 üyeden oluşur. Disiplin organıdır.

M) Gelir Kaynakları :

16 — Bağışlar, ödentiler ve çeşitli çalışmalarından elde edilen gelirlerdir.

17 — Derneğin feshinde Derneğin parası 2 nci maddedeki amaçları taşıyan bir devrimci kuruluşa devredilir.

Yayın organları hakkında bilgi sağlanır. * Eskiz ve program hazırlanır Objektif tavsiyelerde bulunulur. * Tespit edilen programlar titizlikle yürütülür.

Cağaloğlu, Türkocağı Cad. no: 1, kat: 3
Telefon: 27 66 00 - 27 66 01, İstanbul

«Yaşasın
Proleter
devrimcilerinin
birliği»

Proleter devrimcilerinin TİP'teki Mücadelesi gelişiyor

Kahrolsun
Sosyalizmin
İdeolojik
düşmanları

Seçimler yaklaşırken proleter sosyalistlerin TİP içindeki mücadelesi de gelişmektedir. Baskı tedbirleriyle, devrimci ideolojinin, parti üyelerince benimsenmesini durdurabileceklerini sanan oportünist yöneticiler, yanlışlıklarını pek kısa bir zaman içinde anlayacaklardır.

Mücadelenin en kesif alanlarından biri olan İstanbul ilinde, devrimci eylemin senelerdir kahrını çekmiş, zorluklarına göğüs germiş militanlar, partinin yozlaştırılmasına, bir seçim-geçim partisi haline getirilmesine şiddetle karşı çıkmaktadırlar.

Çığ gibi büyüyen devrimci muhalefet, yöneticileri şaşkına çevirmiştir.

Ve bu şaşkınlığın sonucu, muhalefetin önünü parti içi baskı tedbirleri ve burjuva sendikalizminin adı cemiyetçilik oyunları ile önleyeceklerini sanmaktadırlar.

İstanbul ili seçimlere girerken meşruiyetini tamamen kaybetmiş durumdadır. Tabandan gelen bütün başvurular hasır altı edilerek, il ve bir çok ilçe yönetim kurulları tepeden atanmış, üyelerin ideolojik cihazlandırılması yasaklanmıştır.

TİP'in 2. olağanüstü kongre kararına rağmen daha önce partiden ihraç edilmiş olan proleter devrimcilerinin üyelikleri reddedilmiş ve buna karşı çıkan parti üyeleri yeniden hay-siyet divanlarına sevk edilmişlerdir.

Oportünist yöneticilerin bu davranışlarına karşılık, büyük bir hızla güçlenen proleter devrimcileri amansız bir mücadeleye girişmişlerdir. Bakırköy, Zeytinburnu ve Beşiktaş ilçeleri bu mücadelenin en kesif olduğu ilçelerdir.

Bir süredir eğitim çalışmalarının durdurulması üzerine, eğitim problemini kendi kendilerine halleden Bakırköylü devrimciler, son olarak tepeden inme İl Yönetim Kurulunun atadığı İlçe Yönetim Kuruluna karşılık yeni bir Yönetim Kurulu kurmuşlar ve çalışmalarına başlamışlardır.

Devrimci teoriyi savunan birçok kişi ilçe ye davet edilmekte ve konferanslar verilmektedir. Bu konudaki haberlerimiz dergimizin evvelki sayılarında yayınlanmıştır.

Diğer yandan Zeytinburnu'nda büyük çoğunluğu işçi olan üyeler bir bildiri yayınlamışlar ve oportünistlerin, dönemlerin oyunlarını açıklamışlardır. Bildiri şöyledir:

«İstanbul Milletvekili olduğu halde kendilerine, sadece Lâstik-İş gazetesi sütunlarında rasıladığımız, Rıza Kuas, Ocak ayı içerisinde ilçemizi ziyaret ederek, Zeytinburnu ilçesinin kuvvetli bir ilçe olması lâzımgeldiğini söyleyip, kendisinin kısa zamanda bir çok işçi arkadaşını partiye göndereceğini söyledi.

Üç gün sonra da ne hikmetse, kardeşi Niyazi Kuas tarafından 86 üye giriş fişi ilçemize getirildi. Bu durum hepimiz üzerinde şaşkınlık yaratmasına rağmen ilk anda bizleri bile sevindirdi. Bu sıralarda yapılan partinin G.

Y.K. toplantısında, Aybar şöyle diyordu: «Arkadaşlar sizlere sevindirici bir haber vereceğim. İstanbul'da işçi kardeşlerimiz kitle halinde partimize üye olmaya başlamışlardır.»

Rıza Kuas'ın ilçemizi ziyareti, üç gün sonra Niyazi Kuas'ın 86 üye fişini ilçemize getirmesi ve Aybar'ın bu sevindirici haberi G.K.Y. na iletilmesi, biz devrimci sosyalistleri kışkaya düşürdü.

Biz Yönetim Kurulu olarak 86 üyenin tahkikat neticesinde, 46 kişinin adresi olarak verilen haneyi ziyaret ettik. Bu ziyaret neticesinde, 4 kişinin verilen adreste oturduğu, bazılarının iş bulamaması sonucu köylerine gittikleri, bazılarının ise verilen adreste oturmadıklarını tespit ettik.

İşçi sınıfına tarihi görevini öğretmekten kaçınan ve kendi sınıflarına ihanet eden oportünist sendikacıların, yine işçi sınıfını âlet ederek ön seçim arefesinde kendilerini veya istediklerini seçtirmek gayesi ile sosyalizm ile bağdaşmayan çirkin bir oyun oynadığına kanaat getirdik.

Kemal Sülker, haberi bir dergiden öğrenmiş gibi soruşturmaya geldi. Kendisine bunların bir ön seçim oyunu olduğu ve bu üyelerin tüzüğün 5. maddesinin tanıdığı hakka dayanarak reddedileceği ilçe yönetim kurulu toplantısında kendisine bildirildi.

Olaylara kapanmış gözü ile bakan Yönetim Kurulumuz, İl Yönetim Kurulundan 22.5.1969 tarihli bir yazı ilçemize geldi. Bu yazıda, açıklandığı halde reddedilen üyelerin hesabı soruluyordu.

Biz DEVRİMCİ Y.K. olarak aşağıda ekli bulunan yazıyı OPORTÜNİSTLERİN KAMU OYU ÖNÜNDE ALINLARINA VURMAYI TARİHİ BİR GÖREV KABUL ETMEKTE YİZ.»

«T.İ.P. İl Başkanlığına

İstanbul

İlgi: 22.5.1969 tarihli 184 sayılı yazınız.

Sosyalist mücadele şekli üyeler kaydedilerek düşünen eylemci arkadaşları saf dışı bırakarak fikirden, düşünceden korkarak yapılmaz. İl Yönetim Kurulumuzca adı geçen aday üyelerin durumları gayet iyi bilinmektedir. İl Sekreteri Kemal Sülker'le de Yönetim Kurulumuz bu meseleyi enine boyuna tartışmış ve kesin kararını ifade etmiştir. Biz TAM BAĞIMSIZ, GERÇEKTEN DEMOKRATİK TÜRKİYE idealini savunan devrimciler olarak savunduğumuz düşünceleri yazılı olarak da belirtmekten kaçınmayacağımızı belirtir, Yönetim Kurulumuzun isteği buyusa bu isteğinizi yerine getiririz. Sizlerin bu kirli işleri bu kadar yakından takip etmeniz Yönetim Kurulumuz ve üyelerimiz tarafından şaşkınlıkla takip edilmektedir.

Ayrıca tüzük hükümleri gereğince normal süresinde kongresini yapmayan bir Kurulu,

Yönetim Kurulumuz muhatap kabul etmemektedir. Bu nedenlerle bundan sonraki yazışmalarınıza cevap vermiyeceğiz.

İLÇE YÖNETİM KURULU ADINA
İLÇE BAŞKANI

Bahtiyar EMANET»

Zeytinburnu'ndaki mücadele gelişirken, Beşiktaş ilçesi üyeleri de mücadeleyi sert bir şekilde sürdürmektedirler.

İlçede uzun zamandanberi süren huzursuzluk, son olarak, eskiden ihraç edilmiş devrimci arkadaşlarının partiye alınmaması üzerine patlak vermiştir.

İl Yönetim Kurulunun bu konudaki kararının öğrenilmesinden sonra, üyeler her hafta Çarşamba günleri yapılmakta olan toplantıya konunun getirilmesini kararlaştırmışlardır. Ancak ne hikmetse o güne dek pek uğramayan il denetçilerinin ilçede hazır oldukları görülmüştür. İl denetçileri konuşmaları seçimler üzerine yöneltmeğe çalışmışlar, daha sonra da saat 21.30'da toplantının bittiğini ilân etmişlerdir.

Bu davranış, büyük kaynaşmalara yol açmış, ve üyeler konuşacakları meseleleri olduğunu bildirerek, Belediye Meclis üyesi Metin Atılal'ı toplantı başkanı seçmişlerdir. Toplantıda son olağanüstü kongrede bulunan büyük kongre delegeleri söz almışlar ve İl'in kararının kongre kararlarına karşı olduğunu belirtmişlerdir.

Bu toplantıdan sonra açıkça mücadeleye girişen proleter devrimcileri ilçelerini şu pankartlarla donatmışlardır:

«Tartışmada hoş görü, eylemde birlik ve disiplin»

«Yaşasın proleter devrimcilerinin birliği»
«Kahrolsun... sosyalizmin ideolojik düşmanları.»

Beşiktaş ilçesindeki bu olaylar üzerine oportünist yöneticiler yeniden baskı yolunu seçmişler ve devrimci üyelerden Belediye Meclisi üyesi Metin Atılal ve Nail Satılğan'ı Hay-siyet Divanına vermişlerdir. Metin Atılal, Belediye Meclisi Grup Başkanvekilliğinden de alınmıştır.

Bunun üzerine Beşiktaşlı Üyeler İlçe ve İl Yönetim Kuruluna bir ihtar göndermişlerdir. İhtarda davranışlarını değiştirmedikleri takdirde direnişin şiddetlendirileceği bildirilmiştir.

Görüldüğü gibi proleter devrimcilerinin TİP'i bir küçük burjuva partisi, oportünist sendikacılarının milletvekilliği makinesi haline getirmek isteyen sosyalizm düşmanları ile mücadelesi gittikçe gelişmektedir.

Bu mücadele, 3-5 sendikacının, henüz bilinçlenmemiş işçileri partiye ismen kaydedip proleter devrimcilerine karşı oy yekünü olarak kullanmak istemeleri ile önlenemez. Zafer proleter devrimcilerindir.

FÜRK SOLU : Haftalık Gazete • Sahibi : Şerif Tekben • Sorumlu
Yazı İşleri Müdürü : Bora Gözen • İdare Yeri, Yazışma ve Abone
Adresi : Babıâli Cad. No. 29 İstanbul, Telefon : 27 39 61 • Ankara
Temsilciliği : Ahmet Say • Dizgi, Baskı : Son Saat Matbaası •

İstanbul Dağıtım : Fuat Büte, Ankara Caddesi No. 34, Tel: 27 89 49
• Anadolu Dağıtım : GA - ME - DA • Yıllık Abonesi : Yurt içi
40 TL., Avrupa uçak : 80 TL., Amerika uçak : 170 TL. •
İlan : Santimi 20 TL., Yayın İlanları yüzde ellî (% 50) indirimlidir.